

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince

Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie
z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom
Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého riadiacim orgánom je
Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

2006
Aktualizácia 2010

Zhotoviteľ:

Mgr. Gábor Lelkes – REGIONAL RESEARCH, Dunajská Streda

Riešiteľský kolektív:

Mgr. Gábor Lelkes – REGIONAL RESEARCH, Dunajská Streda

Ing. Ema Vasiová, Regionálna rozvojová agentúra Komárno

Zoltán Németh, starosta obce Patince

Patince – Komárno – Dunajská Streda, 2006

Aktualizácia 2010

Tento projekt bol realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR.

2006

Obsah

A1. ÚVOD.....	4
A2. VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	6
A3. FYZICKO-GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE	7
A3.1. Geomorfológia a geológia územia	7
A3.2. Klimatické podmienky územia	7
A3.3. Pedologické podmienky územia	8
A3.4. Rastlinstvo, živočíšstvo	8
A3.5. Nerastné suroviny	9
A3.6. Hydrologické pomery	9
A3.7. Súčasná krajinná štruktúra	10
A3.8. Ochrana prírody	10
A4. SOCIO-GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE, SÍDELNÁ ŠTRUKTÚRA ÚZEMIA, ROZVOJOVÉ OSI	12
A5. ĽUDSKÉ ZDROJE, TRH PRÁCE.....	15
A5.1. Prírodný pohyb obyvateľstva.....	17
A5.2. Mechanický pohyb obyvateľstva	20
A5.3. Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva	21
A5.3.1. Nezamestnanosť	24
A5.3.2. Mzdy	26
A5.3.3. Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia	28
A6. DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND, DOMÁCNOSTI AKO SPOLOČENSKÉ JEDNOTKY	29
A7. INFRAŠTRUKTÚRA	34
A8. HOSPODÁRSKO-EKONOMICKÝ POTENCIÁL OBCE	38
A8.1. Poľnohospodárstvo	38
A8.2. Priemysel	40
A8.3. Trhové služby, maloobchod	40
A8.4. Podnikateľská aktivita	40
A8.5. Cestovný ruch.....	41
A9. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ OBCE	46
A10. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	51
A11. ROZVOJ VIDIEKA	55
A12. FINANCOVANIE OBCE, MAJETKOVÁ A ROZPOČTOVÁ SITUÁCIA OBCE	57
B. SWOT ANALÝZA POTENCIÁLU ROZVOJA OBCE.....	60
B1. Poloha, prírodné pomery, životné prostredie	60
B2. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra	61
B3. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj	62
B4. Bytový fond, technická infraštruktúra	63
C. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE	64
C1. Strategická vízia obce Patince.....	69
C2. Strategický program.....	70
D. AKČNÝ PLÁN OBCE PATINCE NA OBDOBIE 2010-2016.....	76
E. INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE	85
F. ZÁVER.....	86
G. PRÍLOHY	87
G1. Vybrané rozvojové aktivity obce Patince v období 2006-2010.....	87
G2. Vybrané rozvojové aktivity obce Patince v období 1990-2005.....	88
G3. Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia.....	89
G4. Fotodokumentácia	91
POUŽITÉ MATERIÁLY PRE SPRACOVANIE PROGRAMOVÉHO DOKUMENTU	96

A1. Úvod

Dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince na základe zákona č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja bol vypracovaný v roku 2006. Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince bola realizovaná v roku 2010 podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Cieľom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince je zmapovanie sociálno-ekonomickej priestorovej štruktúry obce Patince – nachádzajúcej sa na juhozápadnom Slovensku – a na základe výsledkov týchto analýz vytvoriť program hospodárskeho a sociálneho rozvoja daného územia, ktorý bude základným strednodobým programovým dokumentom na podporu regionálneho rozvoja na úrovni obce. Vlastne je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky.

Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu a ekonomickú sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Tento programový dokument je previazaný so sektorovými operačnými programami prioritných odvetví rezortov v rámci **Národného plánu regionálneho rozvoja SR a Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013**, ako aj **Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008-2015**, Územným plánom veľkého územného celku Nitriansky kraj a **Územným plánom obce Patince**. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince bol vypracovaný na základe metodiky, ktorú vydalo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Pri vypracovaní programového dokumentu boli zohľadnené aj priority Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013, ako aj jeho strategický cieľ: výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Do stratégie rozvoja obce Patince taktiež boli zakomponované ciele a priority 4 rozvojových osí Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013.

Na základe východísk stratégie a v nadväznosti na vytýčený strategický cieľ SR rozvojová stratégia obce – vychádzajúc z Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013 – je postavená na troch strategických prioritách a ich troch cieľoch, ktoré sa budú snažiť prostredníctvom financovania projektov v programovom období 2007-2013 naplniť.

Strategické priority Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince vychádzajúc z Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013

Strategická priorita	Cieľ strategickkej priority
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	Zvýšenie hustoty vybavenia regiónov infraštruktúrou a zvýšenie efektívnosti s ňou súvisiacich verejných služieb
2. Vedomostná ekonomika	Rozvoj zdrojov trvalo udržateľného ekonomického rastu a zvyšovanie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb
3. Ľudské zdroje	Zvýšenie zamestnanosti, rast kvality pracovnej sily pre potreby vedomostnej ekonomiky a zvýšenie sociálnej inklúzie rizikových skupín

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Patinciach, čo bude potom realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu tohto programu.

A2. Vymedzenie riešeného územia

Územie obce Patince je územný celok, ktorý tvorí jedno katastrálne územie, a to katastrálne územie Patince.

Obec Patince sa nachádza v juhozápadnej časti Slovenskej republiky (ďalej SR). Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Komárno.

Základné charakteristiky obce Patince

Ukazovateľ	Hodnota
Kód obce	501310
Názov okresu	Komárno
Názov kraja	Nitriansky
Štatút obce	obec
PSČ	946 39
Telefónne smerové číslo	035
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1260
Nadmorská výška obce - v m	109
Celková výmera územia obce [m ²]	11 315 439
Hustota obyvateľstva na km ²	37

Prameň: Štatistický úrad SR

A3. Fyzicko-geografická poloha obce

A3.1. Geomorfológia a geológia územia

Územie obce je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej je súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina a celku Podunajská rovina. Východnou hranicou riešeného územia je Podunajská pahorkatina. Z Podunajskej roviny na území obce sa vyskytuje časť Martovská mokraď (zasahuje do severnej polovice k.ú. obce).

Nadmorská výška k.ú. obce sa pohybuje medzi 107-111 m n.m..

Typ geologického substrátu a typ reliéfu predstavujú prvotný diferenciačný prvok z hľadiska ostatných prírodných zložiek krajiny, ale aj z hľadiska možného využitia človekom. Geologický podklad riešeného územia je tvorený kvartérnymi holocénnymi nivnými sedimentmi.

Základné kvartérne útvary k.ú. obce sú fluviálno-nivné sedimenty (holocén), pričom na malých plochách sa vyskytujú aj viate piesky (würm až holocén). Z hľadiska hydrogeologického podklad riešeného územia tvoria kvartérne piesky a štrky nivných území.

Ide o rovinný reliéf z juhu ohraničený recentným agradačným valom. Na základe exogénnych procesov celé územie obce je akumuláčnym reliéfom, ide o fluviálny reliéf (fluviálna rovina). Je to reliéf s nepatrným uplatnením litológie.

Priepustnosť zvodnených vrstiev na väčšine územia je pórová - veľmi dobrá až dobrá. 70% podzemnej vody je doplňovaná z riek a ich prítokov.

Z hľadiska seizmických pomerov sa územie obce zaraďuje medzi aktívne oblasti v rámci Slovenska (zemetrasenia v riešenom území dosahujú intenzitu 6 až 90 MSK).

A3.2. Klimatické podmienky územia

Na základe klimatickogeografických typov Slovenska študované územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 3000-3200.

Obec Patince je najjužnejšou obcou SR. Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Tab. 1: Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu (v °C)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok	Amplitúda
Teplota (°C)	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19	20,5	19,6	15,7	10	5	0,6	9,9	22,6

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Zaujímavé územie nie je len našou najteplejšou oblasťou, ale patrí aj medzi najsuchšie oblasti Slovenska (oblasť je chránená pred západnými vetrami predhorím Álp a Malými Karpatmi), priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok.

Tab. 2: Priemerný počet dní so zrážkami 1,0 mm a viac

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	6,9	6,9	6,8	6,7	8,1	7,6	7,3	6,9	4,9	7,0	8,8	8,5	86,4

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Tab. 3: Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok (v mm)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Zrážky (mm)	32	33	37	43	56	62	60	48	42	48	50	44	555

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Tab. 4: Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	13,3	11,1	3,6	-	-	-	-	-	-	-	0,4	6,6	35,0

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Z hľadiska veterných pomerov obec leží v jednej z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

A3.3. Pedologické podmienky územia

V k.ú. obce prevládajú hlinité pôdne druhy, miestami sa však (popri východnej hranici riešeného územia) vyskytujú aj piesočnaté pôdy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je slabá.

Hlavné pôdne typy v k.ú. obce sú černozeme slabo glejové, sprievodné čiernice a sporadicky zasolené alkalické pôdy, nivné pôdy glejové, čiernice karbonátové a čiernice glejové, sporadicky zasolené alkalické pôdy.

Bonita poľnohospodárskych pôd je vysoká.

A3.4. Rastlinstvo, živočíšstvo

Z hľadiska fytogeografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinavrátenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia predstavujú jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy, vrbovo-topoľové lužné lesy.

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich

prirodzenom alebo jemu blízkom zložení - ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie obce patrí do Panónskej oblasti, v rámci ktorej do juhoslovenského obvodu lužného dunajského okrsku.

Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

A3.5. Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov. V riešenom území sa vyskytujú významné zásoby štrkopieskov nadregionálneho významu na báze riečnych náplavov Dunaja.

A3.6. Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Patince patrí do povodia toku Dunaj, ktorý tvorí južnú hranicu riešeného územia.

Dlhodobý priemerný prietok Dunaja v Komárne je 2 290 m³/s. V porovnaní s dlhodobým priemerným mesačným prietokom na Dunaji nadpriemerné vodné mesiace sú marec, apríl, máj a jún (maximum).

Tab. 5: Sumárne hydrologické údaje

Tok-profil	Plocha povodia	Dĺžka povodia	Súčiniteľ L/F^2	Priemerné prietoky [m ³ .s ⁻¹]			
	F [km ²]	L [km]		Q _a	Q _{355d}	Q _{364d}	Q ₁₀₀
Dunaj -Komárno	171 622,60	1 093,0	0,14	2 290,0	949,00	716,00	9 600,00

Prameň: ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja

Režim podzemnej vody v riešenej oblasti ovplyvňuje spomenutý veľtok - Dunaj.

Cez riešené územie preteká aj viac odvodňovaco-zavlažovacích kanálov – Patinský kanál, Ižiansky kanál, Potkanovský kanál a Lieskovský kanál. Na vybudovaných odvodňovaco-zavlažovacích kanáloch je prietok regulovaný manipuláciou so stavidlami v závislosti od hladinového režimu a požiadaviek na povrchovú vodu, resp. na odvodnenie tej-ktorej oblasti.

Do východnej časti k.ú. obce zasahuje Virtske jazero.

Geotermálne vody

Riešené územie je bohaté na geotermálne vody. V k.ú. obce sa nachádza viac geotermálnych vrtov, geotermálna voda (ktorá je podľa ČSN 86 8000 prírodná, obyčajná, hydrouhličitanová, vápennato-horečnatá, hypotonická, termálna) sa využíva na rekreačné účely na miestnom kúpalisku. Voda je veľmi slabo mineralizovaná.

Tab. 6: Zdroje geotermálnych vôd s využitelným tepelným výkonom nad 0,85 MW

Lokalita	Označenie vrtu	Hĺbka m	Výdatnosť l/s	Teplota °C	Mineralizácia g/l
Patince	SB-1	226	29,4	26,5	0,7
	SB-2	160	15,1	27	0,7
	SB-3	170	16,0	26	0,7

Prameň: Správa o stave ŽP Nitrianskeho kraja k roku 2002, 2003

A3.7. Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, so sústredenými vidieckymi sídlami. Ide o nížinnú rovinnú oráčinovú krajinu.

Tab. 7: Štruktúra využitia zeme (v m²)

Obec	Celková výmera	Poľnohospodárska pôda	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavené plochy	Ostatné plochy
Patince	11 306 001	7 438 101	220 701	2 074 079	458 978	1 114 142

Poznámka: Údaje k 1.1.2004

Prameň: VÚGK, 2005

A3.8. Ochrana prírody

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce pokolenie ako zdravú.

Územná ochrana

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

Biotope druhov vtákov európskeho významu a biotope sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 440/2008 Z.z. do riešeného územia zasahuje 1 chránené vtáčie územie: Chránené vtáčie územie Dunajské luhy.

V k.ú. obce Patince sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani chránené stromy (na základe zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny). V susedných obciach sa však nachádza viac maloplošných chránených území (v obci Virt Prírodná rezervácia Mašan, v obci Iža Prírodná rezervácia Bokrošské slanisko atď.).

Tab. 8: Vybrané charakteristiky Chráneného vtáčieho územia Dunajské luhy

Výmera [ha] :	18 845
Prekrýv so sieťou CHÚ	55%
V pôsobnosti :	CHKO Dunajské luhy, RSOPK Bratislava
Lokalizácia chráneného územia :	
Kraj :	Nitriansky, Trnavský, Bratislavský
Okres :	Bratislava I, II, IV, V, Dunajská Streda, Komárno, Nové Zámky, Senec
Kataster :	Staré Mesto, Ružinov, Podunajské Biskupice, Nivy, Devín, Karlova Ves, Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo, Šamorín, Mliečno, Čilistov, Dobrohošť, Kyselica, Vojka nad Dunajom, Bodíky, Baka, Gabčíkovo, Sap, Medveďov, Kľúčovec, Komárno, Čičov, Iža, Zlatná na Ostrove, Trávník, Nová Stráž, Veľké Kosihy, Klížska Nemá, Moča, Kravany nad Dunajom, Patince, Radvaň nad Dunajom, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Mužla, Obid, Štúrovo, Nové Košariská, Kalinkovo, Hamuliakovo
Charakteristika : Územie reprezentuje hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh s lužnými lesmi. Dostatok prirodzených vodných biotopov (riek, močiarov), ale aj umelých vodných nádrží poskytuje dobré predpoklady pre hniezdenie volavky striebistej (<i>Egretta garzetta</i>), bučiacika močiarného (<i>Ixobrychus minutus</i>), rybára riečného (<i>Sterna hirundo</i>), kačice chrapľavej (<i>Anas querquedula</i>), kalužiaka červenonohého (<i>Tringa totanus</i>). Prítomnosť lesných biotopov, zvlášť vysokokmenných porastov, s výskytom hniezdísk orliaka morského (<i>Haliaeetus albicilla</i>) a haje tmavej (<i>Milvus migrans</i>) ešte viac znásobuje hodnotu chráneného vtáčieho územia.	

Prameň: ŠOP SR, 2006

A4. Socio-geografická poloha obce, sídelná štruktúra územia, rozvojové osi

Obec Patince má výmeru 1130,6 ha a nachádza sa v juhozápadnej časti Slovenskej republiky. Z hľadiska územnosprávneho členenia SR obec na úrovni NUTS 3 patrí do Nitrianskeho kraja, na úrovni NUTS 4 do obvodu/okresu Komárno (leží v jeho juhovýchodnej časti).

Obec Patince zo severu susedí s obcou Marcelová, z východnej strany s obcami Virt a Radvaň nad Dunajom, zo západu s obcou Iža. Na juhu je obec ohraničená štátnou hranicou s Maďarskou republikou.

Charakter osídlenia v mikropriestore obce je bodový v poľnohospodárskej krajine, centrálnym rozvojovým pólom sídelnej štruktúry priestoru obce je mesto Komárno (leží približne v 15 km vzdialenosti na západ od obce). Obec je typovo hromadná cestná dedina, ktorá sa historicky vyvinula z obce cestného lineárneho typu.

V riešenom území, t.j. v k.ú . obce sa nachádzajú 2 významné urbánne celky:

- sídelný celok vlastnej obce,
- rekreačný areál, ktorý vznikol okolo termálneho prameňa (vrt z roku 1950) a ktorého význam v súčasnosti presahuje región (je jedným z najnavštevovanejších letných kúpeľných centier Slovenska).

Rozvojové osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych súvislostí. Rozvojové osi tak efektívne plnia požiadavky trvalej udržateľnosti a vytvárania zdravého a environmentálne vhodného obytného i pracovného prostredia.

Obec Patince leží v priestore rozvojovej osi tretieho stupňa: dudvážsko-dunajská rozvojová os (Galanta - Dunajská Streda - Veľký Meder - Komárno - Štúrovo).

V ďalšom rozvoji záujmového územia rozhodujúcu úlohu bude zohrávať aj tempo rozvoja ponitrianskej rozvojovej osi: Trenčín - Bánovce nad Bebravou - Topoľčany - Nitra - Nové Zámky - Komárno (rozvojová os druhého stupňa).

Poloha obce voči rozvojovým pólom prvého stupňa ako Komárno (37 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 je to sídlo nadregionálneho až celoštátneho významu) a Nové Zámky (45 tisíc obyvateľov a podľa KURS 2001 rovnako je to sídlo nadregionálneho až celoštátneho významu) je dobrá, obec je vzdialená od tých miest na 15, resp. 40 km.

Spoločný vstup Slovenska a Maďarska do EU vyvolal otváranie a priechodnosť spoločnej štátnej hranice týchto dvoch krajín, a tým aj vznik nových priestorových väzieb. V nových geopolitických podmienkach rozvoj obce (i jej mikropriestoru) začína ovplyvňovať stále silnejšie aj maďarské mesto Komárom (20 tisíc obyvateľov) a jeho zázemie (značná časť pracovnej sily obce už pracuje v susednom Maďarsku). Táto pohraničná poloha spolu s dobrými prírodnými a klimatickými podmienkami vytvárajú perspektívne predpoklady ďalšieho rozvoja obce.

Obec je súčasťou dvoch euroregionálnych združení:

- Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ,
- Euroregiónu Dunaj.

Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ vznikol v obci Neszmély (v Maďarsku) 3. júla 1999, kedy zástupcovia samospráv žúp Komárom-Esztergom a Pest a prednosta Krajského úradu v Nitre podpísaním zmluvy o spolupráci vyjadrili presvedčenie, že upevnenie a rozšírenie obojstrannej spolupráce nitrianskeho regiónu so župami Komárom-Esztergom a Pest je predpokladom pre obojstranne prospešný ekonomický, sociálny i kultúrny rozvoj dotknutých území. Reprezentantom euroregiónu na Slovensku je Regionálne združenie Váh-Dunaj-Ipeľ (RVDI). Cieľom RVDI v rámci Euroregiónu Váh-Dunaj-Ipeľ je spolupracovať na:

- zvýšení príťažlivosti regiónu,
- zosúladení rozvoja v oblasti hospodárstva a cudzineckého ruchu,
- rozvíjaní vzťahov v oblasti školstva a vedy,
- zosúladení územného rozvoja,
- spolupráci v oblasti ochrany prírody, životného prostredia a vodných zdrojov, odvrátenia živelných pohrôm,
- zosúladení rozvoja dopravy,
- spolupráci v humanitárnej a sociálnej oblasti,
- zachovaní spoločného kultúrneho dedičstva,
- dosiahnutí úspešnej účasti vo finančných programoch spoločenstva EU,
- vytvorení podmienok výmeny informácií a zabezpečení ich toku,
- vypracovaní návrhov, odporúčaní a koordinácií spoločných projektov a programov.

Euroregión Dunaj vznikol v roku 2003 v obci Neszmély, avšak je to euroregión s menším priestorovým rozšírením ako Euroregión Váh-Dunaj-Ipeľ: zmluvu o spolupráci podpísali obec Neszmély, Mikroregionálny rozvojový spolok okolia mesta Tata a Združenie obcí Most priateľstva. Medzi hlavnými cieľmi Euroregiónu Dunaj je zabezpečiť užšiu spoluprácu medzi obcami ležiacimi v blízkosti Dunaja: koordinovať rozvoj hospodárstva, sociálneho a kultúrneho života. Euroregión Dunaj najviac aktivít vyvíja na vytvorenie spoločných produktov cestovného ruchu v záujmovom území (napr. výstavba „Európskej dediny“ v obciach Búč a Neszmély, čo vlastne bude skanzen európskej ľudovej architektúry) a na zabezpečenie lodnej dopravy medzi obcami ležiacimi na pravom a ľavom brehu Dunaja v danom regióne.

V živote každého pohraničného regiónu základnú úlohu zohráva úroveň spojitosti s regiónom zo susedného štátu. V súčasnosti v obci Patince sa nenachádza hraničný priechod, čo má veľmi veľký negatívny dopad na všeobecný (hospodársky a sociálny) rozvoj územia (15 rokov po páde železnej opony úroveň izolácie regiónu je stále veľký). Najbližšie hraničné priechody sú v prevádzke v nasledovných mestách: Komárno – Komárom (cestný hraničný priechod), Štúrovo – Esztergom (cestný hraničný priechod). V blízkej budúcnosti cieľom obce Patince je vytvorenie malého hraničného priechodu cez Dunaj pomocou vodnej dopravy medzi obcami Patince a Dunaalmás (susedná obec ležiaca na pravom brehu Dunaja v Maďarsku).

Okolie obce sa vyznačuje významným rurálnym charakterom. Hustota obyvateľstva mikropriestoru obce – okresu Komárno – je pod celoslovenským priemerom, priemerná hustota obyvateľstva je pod 100 osôb/km².

Ďalší vývoj sídelnej štruktúry záujmového územia je potrebné vnímať v nových súvislostiach. Tieto nespočívajú len v zmenených politických a hospodárskych podmienkach Slovenska, ale predovšetkým v súvislostiach a podmienkach tzv. postindustriálnej etapy vývoja spoločnosti. Podstatou tejto etapy vývoja spoločnosti je jej transformácia zo spoločnosti “industriálnej” na spoločnosť “informačnú”, pre ktorú je determinantom rozvoja

transformácia z produkcie hmotných statkov na produkciu duchovných hodnôt. Súčasne s tým sa očakáva v súlade s charakterom postindustriálneho vývoja ďalší rozvoj primárneho a sekundárneho sektora, ktorého ďalší rozvoj tkvie v ekologizácii výroby, spôsobe spracovania a využívania ich produktov.

Pri ďalšom rozvoji obce i jej mikropriestoru sa žiada akceptovať charakteristické znaky vývoja vidieckeho osídlenia a kultúrnej krajiny, a to pri rozvoji sídiel a pri lokalizovaní výrobných a technických diel v krajine, stavieb a areálov, trás dopravy a technickej infraštruktúry a hospodárskej činnosti. To znamená:

- pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity, špecifičnosti a pod. pôvodného osídlenia,
- rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály v širšom zábere než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia s cieľom zabezpečiť pre ne potrebnú ochranu,
- rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie, a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie.

Pre obce nachádzajúce sa v obvode/okrese Komárno funkciu obvodného/okresného sídla plní mesto Komárno, čo vymedzuje funkčné väzby obce Patince k centru Komárno.

A5. Ľudské zdroje, trh práce

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, ale naopak vyznačuje sa silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov. Logickým a nevyhnutným dôsledkom transformačných pohybov v politickej a ekonomickej sfére slovenskej spoločnosti po roku 1989 sú aj posuny v demografickom vývoji.

Počet obyvateľov obce v 20. stor. mal stabilne stúpajúcu tendenciu až do roku 1960. Vývoj počtu obyvateľov obce v posledných 30 rokoch charakterizovala stagnácia na úrovni okolo 500 obyvateľov. Pri SODB k 26.5.2001 obec mala 490 trvale bývajúcich obyvateľov. K 1.1.2010 v obci bývalo už 513 osôb, čo predstavoval nárast 23 osôb za 9 rokov.

Tab. 9: Vývoj počtu obyvateľstva v obci Patince

Rok	Počet obyvateľov
1950	451
1960	563
1970	526
1980	532
1991	485
2001	490
2002	516
2003	506
2004	493
2005	497
2006	494
2007	457
2008	481
2009	499
2010	513

Poznámka: 1950-2001 údaje zo SODB
2002- 2010 údaje k 1.1.

Prameň: Obecný úrad, SODB 1950-2001

Poznámka: PHSR vychádza z počtu obyvateľstva zistených v SODB 2001.

Predpoklad vývoja obyvateľov obce pre výhľadové obdobie sa vychádza z nasledujúcich cieľov:

- zmeniť nepriaznivý vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva obce,
- vytvoriť podmienky pre stabilizáciu a postupný nárast počtu obyvateľov obce,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít v obci.

V blízkej budúcnosti vplyvom očakávaného oživenia hospodárstva v obci i jej mikropriestore – vplyvom rozvoja cestovného ruchu – sa očakáva stabilizácia, resp. mierny rast počtu obyvateľstva (do roku 2012 sa očakáva výstavba 15 rodinných domov, čo vyvolá rast počtu obyvateľstva). Vplyvom týchto zmien sa očakáva trvalá stabilizácia počtu obyvateľstva na úrovni okolo 500 osôb v strednodobom horizonte.

Tzv. pomer závislosti definovaný ako podiel populácie v poproduktívnom veku k populácii v produktívnom veku už mierne rastie (intenzívnejším nárastom sa počíta po roku 2012 ako dôsledok výraznej redukcie miery pôrodnosti po roku 1989). Ak hodnotíme stav pomocou indexu vitality (index vitality = počet obyvateľov v predproduktívnom veku / počet obyvateľov v poproduktívnom veku x100), tak jeho hodnota (49,6) svedčí o veľmi intenzívnom starnutí obyvateľstva obce.

Podľa priemerného veku obyvateľstva obec vykazuje relatívne zlé hodnoty, hodnota tohto ukazovateľa svedčí o silnej váhe obyvateľov v produktívnom veku: priemerný vek obyvateľstva obce je 40,9 rokov, kým celoštátny priemer tohto ukazovateľa je 36,1 rokov.

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstvo obce je heterogénne. Podľa SODB 2001 91,4% obyvateľstva obce sa hlásilo k maďarskej národnosti, kým 7,8% k slovenskej národnosti.

Podľa SODB k 26.5.2001 v náboženskej štruktúre obyvateľstva obce dominujú obyvatelia, ktorí sa prihlasujú k rímskokatolíckemu náboženskému vyznaniu (tvoria 86,1% obyvateľstva obce). Počet osôb bez náboženského vyznania je 28.

Ekonomická a sociálna situácia obyvateľov obce sa nevyhnutne odráža na spoločenskom vedomí i správaní. Zmenená životná situácia má vplyv na hodnotenie prebiehajúcich zmien a utvára novú spoločenskú klímu vrátane populačnej.

V období transformácie vzrástli príjmové a sociálne rozdiely - diferencovali sa možnosti získania bytu, objavili sa ohrozenia a obavy zo straty zamestnania, čo v konečnom dôsledku viedlo a vedie k diferencovanému prístupu k takým rozhodnutiam, ako je uzatvorenie manželstva, založenie rodiny a počet detí.

Tab. 10: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa národnosti

Národnosť	Patince		
	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	11	27	38
Maďarská	217	231	448
Rómska	-	-	-
Rusínska	-	-	-
Ukrajinská	-	-	-
Česká	0	2	2
Nemecká	-	-	-
Poľská	-	-	-
Chorvátska	-	-	-
Srbská	1	0	1
Ruská	-	-	-
Židovská	-	-	-
Ostatné, nezistené	1	0	1
Spolu	230	260	490

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 11: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	Patince		
	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	195	227	422
Gréckokatolícka cirkev	-	-	-
Pravoslávna cirkev	1	1	2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1	1	2
Reformovaná kresťanská cirkev	17	15	32
Evanjelická cirkev metodistická	1	2	3
Apoštolská cirkev	-	-	-
Starokatolícka cirkev	-	-	-
Bratská jednota baptistov	-	-	-
Cirkev československá husitská	-	-	-
Cirkev adventistov siedmeho dňa	-	-	-
Cirkev bratská	-	-	-
Kresťanské zbory	-	-	-
Židovské náboženské obce	-	-	-
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	-	-	-
Ostatné	-	-	-
Bez vyznania	14	14	28
Nezistené	1	0	1
Spolu	230	260	490

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Veľké množstvo rozličných foriem demografickej dynamiky možno rozdeliť do troch kategórií pohybu: prirodzený pohyb obyvateľstva, mechanický pohyb obyvateľstva, sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva.

A5.1. Prirodzený pohyb obyvateľstva

Populácia obce má výrazne podpriemernú úroveň pôrodnosti. V období 2000-2005 miera natality bola okolo 4-5‰, kým celoštátny priemer bol 8-9‰.

V období 2000-2005 miera úmrtnosti v obci bola nad celoštátnym priemerom – v danom období na 1000 obyvateľov obce pripadalo ročne 14 zomretých (celoslovenský priemer bol 10 zomretých), t.j. miera mortality bola okolo 14‰. Táto nepriaznivá vysoká úmrtnosť je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, avšak najviac to ovplyvňuje silne starnúca populácia. V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v mikropriestore obce dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca. V riešenom regióne vysoká je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia, na ochorenia dýchacej a tráviacej sústavy, na cievne choroby mozgu.

Tab. 12: Vývoj počtu narodených v obci v období 2000-2009

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet narodených v priebehu roka	3	0	2	5	2	1	4	3	7	5

Prameň: Obecný úrad

Tab. 13: Vývoj počtu zomretých v obci v období 2000-2009

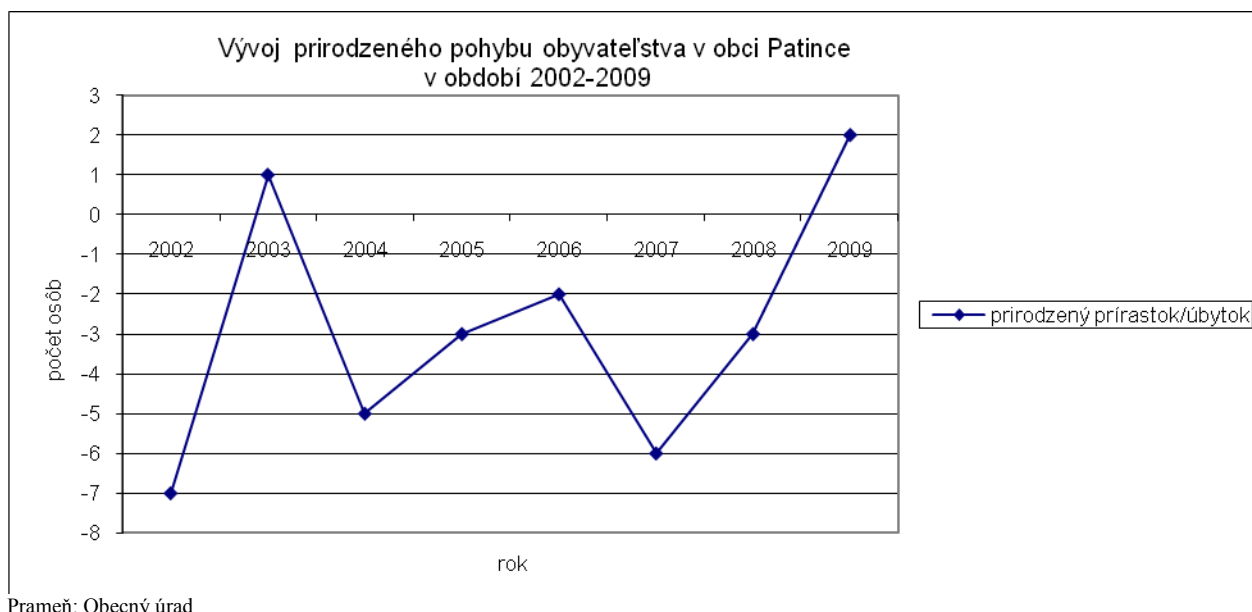
Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet úmrtí v priebehu roka	9	8	9	4	7	4	6	9	10	3

Prameň: Obecný úrad

Rozdiel medzi počtom živonarodených a zomretých indikuje výrazný prirodzený úbytok obyvateľstva v obci (v období 2002-2009 počet narodených bol 29, kým počet zomretých bol 52), čo zapríčiňuje viac faktorov. Okrem špecifickej úmrtnosti a pôrodnosti obyvateľov maďarskej národnosti sa medzi dôvody uvádza zhoršenie podmienok pre založenie rodiny, diferenciacia životných stratégií a orientácií mladých ľudí (sobáš prestal byť jedinou cestou osamostatnenia sa od rodičovskej rodiny) a emigrácia mladých ľudí do rozvojových pólů.

V budúcich 10 rokoch na základe prirodzeného vývoja bez vplyvu migračného salda (kladného alebo záporného) celkový počet obyvateľov obce bude mierne klesať.

Graf 1

Podiel populácie v predproduktívnom (veková skupina 0-14), produktívnom (muži 15-59, ženy 15-54) a poproduktívnom (muži nad 60, ženy nad 55) veku na celkovej populácii obce je nepriaznivejší ako celoštátny trend, čo vyvoláva do určitej miery špecifická veková štruktúra maďarskej menšiny žijúcej v obci. Práve všeobecné starnutie obyvateľov obce si vyžaduje adekvátne zaobchádzanie sa so staršími ľuďmi (napríklad podpora klubovej činnosti dôchodcov, skvalitnenie opatrovateľských služieb atď.).

Stredná dĺžka života vyjadruje očakávanú dĺžku života pri narodení jedinca pri zohľadnení počtu úmrtí vo všetkých vekových kategóriách. Obec (ako i jej mikropriestor) v porovnaní so SR dosahuje nižšiu strednú dĺžku života aj u mužov aj u žien.

Tab. 14: Stredná dĺžka života pri narodení na rôznych regionálnych úrovniach

Územie	Muži - rok	Ženy - rok
Okres Komárno	68,63	76,02
Nitriansky kraj	68,43	76,94
SR	68,82	76,79

Prameň: SAŽP, 2003

Poznámka: údaje za roky 1998-2000

Nekoordinovaná exploatacia prírodných zdrojov, znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy, dopravná záťaž so všetkými negatívnymi dôsledkami spôsobuje prenikanie cudzorodých látok do prostredia a tým do potravinového reťazca. Nedomyšlené sceľovanie pozemkov a nie vždy odborne vyriešené odvodnenie v synergii s vyššie menovanými negatívnymi javmi podmieňujú celkové zhoršenie stavu prostredia, čo má nepriaznivý dopad na genofond rastlín a živočíchov. To všetko prispieva k celkovému zníženiu kvality štruktúry krajiny a ekosystémov a vo svojich dôsledkoch negatívne ovplyvňuje vek a zdravotný stav ľudskej populácie v tomto regióne.

Tab. 15: Bývajúce obyvateľstvo podľa veku

Vek	Patince			
	Muži	Ženy	Úhrn	v %
0 - 2	5	7	12	2,4
3 - 4	3	2	5	1
5	3	5	8	1,6
6 - 9	7	7	14	2,9
10 - 14	15	15	30	6,1
15	1	7	8	1,6
16 - 17	11	6	17	3,5
18 - 19	6	4	10	2
20 - 24	17	15	32	6,5
25 - 29	19	20	39	8
30 - 34	21	16	37	7,6
35 - 39	14	24	38	7,8
40 - 44	24	11	35	7,1
45 - 49	11	16	27	5,5
50 - 54	18	12	30	6,1
55 - 59	9	22	31	6,3
60 - 64	15	15	30	6,1
65 - 69	9	14	23	4,7
70 - 74	14	13	27	5,5
75 - 79	6	20	26	5,3
80 - 84	1	6	7	1,4
85+	1	3	4	0,8
Nezistený vek	-	-	-	-
Spolu	230	260	490	100

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Populačný vývoj ovplyvňuje aj ďalší významný demografický ukazovateľ – potratovosť, na ktorom má určitý podiel aj environmentálny aspekt, nakoľko pôsobenie škodlivín v ovzduší, vode a potravinách sa dokázateľne negatívne prejavuje najmä u tehotných žien. Index potratovosti v mikropriestore obce (v okrese Komárno) je vyšší než celoštátny priemer. Počet živonarodených s vrodenou chybou v záujmovom regióne je tiež nad celoštátnym priemerom.

Tab. 16: Prehľad vybraných ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľstva

Región	Index potratovosti (na 100 narodených)	Živonarodení s vrodenou chybou na 10000 živonarodených	Počet hlásených ochorení tuberkulózy na 100 000 obyv.	Liečenie užívateľov drog na 100 000 obyvateľov
Okres Komárno	70,2	520,3	21,2	29,5
Nitriansky kraj	50,9	265,8	17,8	31,4
Slovensko	43,4	277,1	19,6	39,2

Prameň: HEALTH STATISTICS YEARBOOK OF THE SLOVAK REPUBLIC 2002

Tab. 17: Prehľad vybraných ukazovateľov vekovej štruktúry obyvateľstva

Podiel obyvateľstva (%)	Patince			Slovensko		
	Muži	Ženy	spolu	Muži	Ženy	spolu
0 - 5	4,8	5,4	5,1	6,6	5,9	6,3
6 - 14	9,6	8,5	9	13,3	12	12,6
Produktívny	65,7	50,4	57,6	66,7	58,1	62,3
Poproduktívny	20	35,8	28,4	12,5	23,1	18
Priemerný vek	38,7	42,9	40,9	34,5	37,6	36,1

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

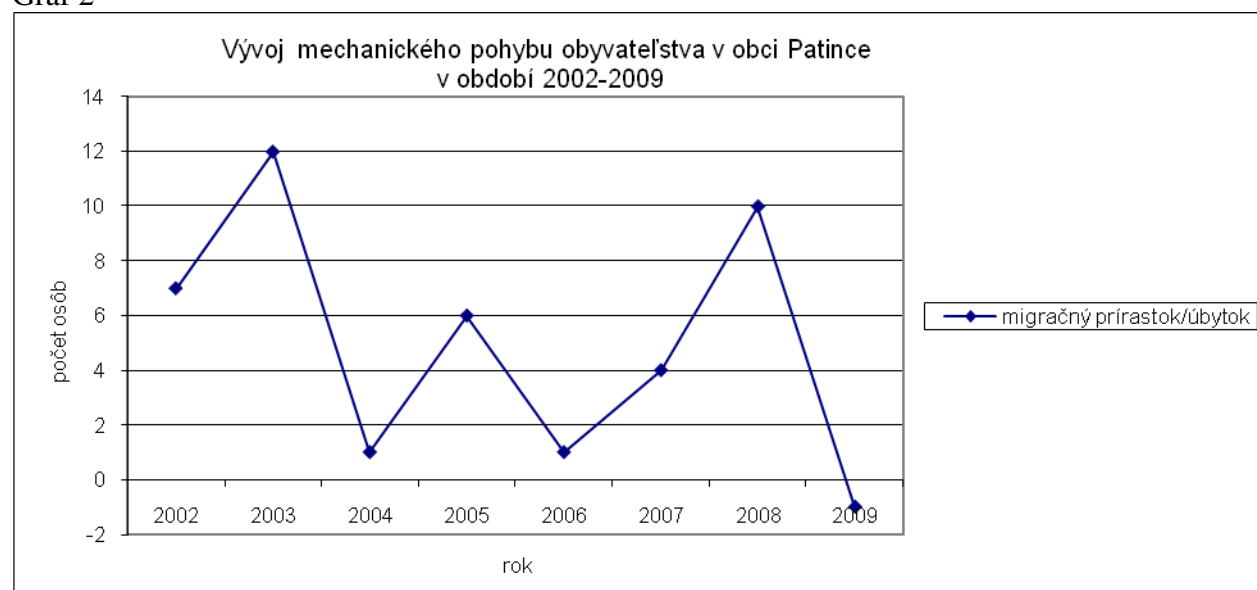
A5.2. Mechanický pohyb obyvateľstva

Priestorová a sociálna mobilita obyvateľstva navzájom od seba závisia. Zmena sociálnej štruktúry vyvoláva priestorové pohyby obyvateľstva. Rozvoj priemyslu a terciárnych aktivít a ich lokalizácia predovšetkým v mestských sídlach vyvolali rozsiahle presuny obyvateľstva do miest – migrácia občanov obce v podstate odráža rozdiely medzi okolitými sídlami v sociálnych a ekonomických podmienkach života ľudí.

Z priestorového hodnotenia dochádzky do zamestnania rozhodujúca zložka pracovnej sily je zamestnaná v Komárne a v susednom Maďarsku (predovšetkým v meste Komárom). Podľa SODB 2001 108 osôb, t.j. 45,8% ekonomicky aktívnych obyvateľov obce malo svoje pracovisko v inej obci. V členení podľa pohlavia bola dochádzka žien do zamestnania mimo obce nižšia ako mužov, čo je spôsobené hlavne tým, že ženy vzhľadom na svoje materské povinnosti sú menej mobilné. V odvetvovej štruktúre hospodárstva najvyšší odchod za prácou majú priemyselná výroba a služby. Najnižší odchod za prácou je v poľnohospodárstve. V strednodobom horizonte, po vybudovaní celoročných rekreačných a kúpeľných objektov a zariadení vzniknú nové pracovné možnosti, ktoré by mohli zlepšiť zamestnanosť v riešenom území (t.j. menej ľudí bude odchádzať za prácou z miesta svojho bydliska).

Migrácia obyvateľstva je taký pohyb obyvateľstva, ktorý sa viaže na zmenu trvalého bydliska. Pri tomto pohybe vznikajú významné zmeny v priestorovom rozmiestnení pracovnej sily. Tá je však do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. 60,4% obyvateľov obce sa narodilo v obci súčasného bydliska, čo svedčí o tom, že podiel ľudí prisťahovaných do obce je výrazný. V období 2002-2009 do obce sa prisťahovalo 106 osôb, pričom v tom istom období z obce sa odsťahovalo len 66 osôb. Tieto údaje svedčia o veľkom migračnom prírastku obyvateľstva, čo vyvolal záujem ľudí bývať v obci s dobrými životnými podmienkami v blízkosti hospodárskeho centra Komárno-Komárom. V najbližších rokoch prvoradou úlohou bude ďalšia podpora migračného prírastku obyvateľstva obce.

Graf 2

Prameň: Obecný úrad

Tab. 18: Vývoj počtu odsťahovaných z obce v období 2000-2009

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet odhlásených v priebehu roka	1	5	5	5	14	6	6	10	6	14

Prameň: Obecný úrad

Tab. 19: Vývoj počtu prisťahovaných do obce v období 2000-2009

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet prisťahovaných v priebehu roka	7	4	12	17	15	12	7	14	16	13

Prameň: Obecný úrad

Tab. 20: Bývajúce obyvateľstvo podľa miesta narodenia

Obec	Pohlavie	Úhrn obyvateľov	Narodení v obci súčasného bydliska	
			spolu	v %
Patince	muži	230	145	63
	ženy	260	151	58,1
	spolu	490	296	60,4

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

A5.3. Sociálno-ekonomický pohyb obyvateľstva

Táto mobilita zahŕňa presuny obyvateľstva medzi jednotlivými sociálnymi skupinami. Výsledkom tohto pohybu sú zmeny v štruktúre obyvateľstva podľa ekonomických a kultúrnych znakov.

Miera ekonomickej aktivity obyvateľov obce je 51,8%, čo je nad celoštátnym priemerom (celoštátny priemer je 48,2%). V čase SODB 2001 v obci bolo 68 nezamestnaných, čo predstavovalo až 28,8% ekonomicky aktívnych osôb. V období 2001-2005 počet nezamestnaných výrazne klesol, v súčasnosti miera evidovanej nezamestnanosti je na úrovni okolo 6-7%. Osoby na materskej dovolenke tvorili 5,1% ekonomicky aktívnych osôb. 29,8% obyvateľstva obce je nepracujúcim dôchodcom.

Tab. 21: Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia I.

Obec	Pohlavie	Osoby ekonomicky aktívne						Nepracujúci dôchodcovia	Ostatní nezavislí
		spolu	v %	z toho					
				na materskej dovolenke	pracujúci dôchodcovia	vypomáhajúci v rod. podniku	nezamestnaní		
Patince	muži	127	55,2	1	0	0	36	51	0
	ženy	109	41,9	11	0	0	32	95	2
	spolu	236	48,2	12	0	0	68	146	2

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 22: Bývajúce obyvateľstvo podľa stupňa ekonomickej aktivity, podľa pohlavia II.

Obec	Pohlavie	Deti a žiaci ZŠ	Žiaci a študenti		
			spolu	v tom	
				z učilišť (SOU)	zo stredných škôl
Patince	muži	34	15	6	7
	ženy	43	8	0	6
	spolu	77	23	6	13

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

V čase SODB 2001 v obci bolo 77 detí a žiakov ZŠ a 23 študentov na stredných a vysokých školách. Podiel vysokoškolákov na celkovom počte obyvateľstva bol pod

celoštátnym priemerom: len 0,8% obyvateľstva obce navštevovalo vysokú školu (celoslovenský priemer bol 1,9%).

Tab. 23: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva

Ovetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	18	4	22	9
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	-	-	-	-
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	1	0	1	1
Priemyselná výroba	44	25	69	38
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	5	1	6	6
Stavebníctvo	11	5	16	6
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	7	15	22	6
Hotely a reštaurácie	7	2	9	2
Doprava, skladovanie a spoje	6	3	9	5
Peňažníctvo a poisťovníctvo	0	1	1	1
Nehnuteľností, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj	2	9	11	8
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	5	12	17	7
Školstvo	2	8	10	8
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	2	8	10	6
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	10	10	20	4
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	7	6	13	1
Spolu	127	109	236	108

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Za posledných 10 rokov došlo k úbytku pracovných príležitostí v mnohých sektoroch hospodárstva mikroregiónu obce, v najväčšej miere v nosných výrobných odvetviach riešeného územia – v pôdohospodárstve a priemysle. Súčasnú zamestnanosť v obci (i jej mikropriestore) ovplyvňuje okrem kvalitných agroprodukcčných prírodných podmienok najmä proces privatizácie hospodárstva, stav a rozvoj malého a stredného podnikania a priemyselné parky v susednom Maďarsku.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bola od najstarších čias poľnohospodárska výroba, ktorá sa realizovala vo veľmi priaznivých prírodných podmienkach. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva v minulom desaťročí mierne klesol počet pracovníkov v tomto odvetví, avšak v čase SODB 2001 ešte 22 osôb stále pracovalo v primárnom sektore, t.j. 9,3% ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovalo v poľnohospodárstve a súvisiacich službách (celkový počet EA k SODB 2001 bol 236). Priemyselná výroba bezprostredného okolia obce zažila veľmi ťažké chvíle v období transformácie (tvorba nových pracovných miest v tomto odvetví v obvode/okrese Komárno je stále ešte nízka), avšak blízkosť maďarského priemyselného priestoru – v meste Komárom – umožnila umiestnenie uvoľňujúcej priemyselnej pracovnej sily.

Školské vzdelanie je výrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Je jedným z činiteľov ovplyvňujúcich životnú úroveň a podmieňujúcich úspešný rozvoj národného hospodárstva vo všetkých jeho oblastiach.

Tab. 24: Bývajúce obyvateľstvo podľa pohlavia a podľa najvyššieho skončeného stupňa školského vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu
Základné	53	111	164
Učňovské (bez maturity)	94	40	134
Stredné odborné (bez maturity)	7	7	14
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	7	4	11
Úplné stredné odborné (s maturitou)	22	43	65
Úplné stredné všeobecné	5	14	19
Vyššie	0	1	1
Vysokoškolské bakalárske	-	-	-
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	8	0	8
Vysokoškolské doktorandské	0	1	1
Vysokoškolské spolu	8	1	9
Vysokoškolské podľa zamerania:			
- univerzitné	0	1	1
- technické	6	0	6
- ekonomické	-	-	-
- poľnohospodárske	1	0	1
- ostatné	1	0	1
Ostatní bez udania školského vzdelania	1	0	1
Ostatní bez školského vzdelania	-	-	-
Deti do 16 rokov	33	39	72
Úhrn	230	260	490

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Z hľadiska vzdelanosti obyvateľstva vykazuje obec (ako aj celý obvod/okres Komárno) veľmi nízku vzdelanostnú úroveň. Nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva je dôsledkom viacerých faktorov: malá mobilita obyvateľstva obce vplyvom jazykovej bariéry (tak v súčasnosti, ako aj v minulosti – jazyková uzavretosť komunity je typickou črtou záujmového územia), rurálny charakter územia (čo sa všeobecne vyznačuje podpriemernou vzdelanostnou štruktúrou, študovanie nie je rodinným príkladom), neúplný školský systém pre obyvateľov maďarskej národnosti, nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva obce (vysoký podiel osôb v poproduktívnom veku, ktorí majú väčšinou len základné vzdelanie).

V štruktúre školského vzdelania na úrovni obce a Slovenska sú extrémne veľké rozdiely. Index vzdelanosti obyvateľov obce Patince nedosahuje ani polovicu celoštátneho priemeru.

Potreby našej ekonomiky a štruktúrne zmeny v technike, technológii a medzi odvetviami vyvolali analogické zmeny v sociálnej štruktúre ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

V období 1997-2004 vzrástol podiel podnikateľov, avšak sa znížil podiel družstevných poľnohospodárov. Podnikateľská aktivita v obci (ako aj v jej mikropriestore) je na relatívne dobrej úrovni – 5,9% ekonomicky aktívneho obyv. vykonáva podnikateľskú aktivitu bez zamestnanca a 4,2% ekonomicky aktívneho obyv. je podnikateľom so zamestnancami (celoslovenský priemer prvého ukazovateľa je 4,6%, celoslovenský priemer druhého ukazovateľa je 3,1%). Relatívne vysoký podiel podnikateľov na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva zdôvodňuje hlavne nedostatok pracovných možností v obci (i v jej mikropriestore) – veľa ľudí sa začalo podnikat' z núdze.

Tab. 25: Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa pohlavia

Obec	Zamestnanec pracujúci za mzdu, plat, iný druh odmeny				Členovia produkčných družstiev	Podnikatelia		Ostatní a nezistení	Ekonomicky aktívni	
	v štátnom podniku	v súkromnom podniku	v poľnoh. družstve alebo inej družs. organizácii	u iného zamestnávateľa		bez zamestnancov	so zamestnancami		spolu	z toho robotníci
Muži	28	60	14	0	0	13	7	5	127	99
Ženy	48	41	4	3	1	1	3	8	109	62
Spolu	76	101	18	3	1	14	10	13	236	161
v %	32,2	42,8	7,6	1,3	0,4	5,9	4,2	5,5	100	68,2

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Podiel robotníkov na celkovom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva je nad 68,2%, kým celoslovenský priemer je 45,4%.

A5.3.1. Nezamestnanosť

Najvýznamnejším ukazovateľom situácie na trhu práce je miera nezamestnanosti, ktorá je jedným zo základných kritérií pre klasifikovanie problémových regiónov. Sprievodným javom vysokej miery nezamestnanosti je sociálna a ekonomická ohrozenosť.

Ekonomická recesia, likvidácia veľkých zamestnávateľov a nízka reštrukturalizácia ekonomickej základne vyvolali aj v záujmovom regióne silný tlak na trh práce – miera nezamestnanosti v širšom okolí obce, v obvode/okrese Komárno je nad úrovňou celoštátneho priemeru. K 31.1.2006 v obci bolo 15 nezamestnaných (o 14 osôb menej ako k 31.1.2005), miera nezamestnanosti bola 6,3%. Globálna ekonomická kríza v období 2009-2010 spôsobila výrazný rast nezamestnanosti v záujmovom regióne. V dôsledku globálnej krízy a krízy ekonomiky Slovenska úroveň miery nezamestnanosti v mikropriestore riešeného územia - v okrese Komárno narástol, v súčasnosti je nad celoštátnym priemerom – k 30.9.2010 miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Komárno bola 15,81%, kým celoštátny priemer bol 12,42% (priemer v Nitrianskom kraji bol 11,71%). K 30.9.2010 v obci bolo 42 nezamestnaných (z toho 23 žien), miera nezamestnanosti bola 18%.

Tab. 26: Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných v obci v rokoch 2005, 2006, 2010

Obec	Stav k 31.1.2005		Stav k 31.1.2006		Stav k 30.9.2010	
	Počet EN	Miera nezamestnanosti %	Počet EN	Miera nezamestnanosti %	Počet EN	Miera nezamestnanosti %
Patince	29	12,30	15	6,4	42	18,0

Prameň: UPSVAR Komárno, 2006, 2010

Najväčšie problémy súčasného trhu práce sú vysoká miera nezamestnanosti ľudí vo veku nad 40 rokov a dlhodobá nezamestnanosť (nezamestnanosť trvajúca dlhšie ako 12 mesiacov). Podľa dĺžky trvania nezamestnanosti prevláda dlhodobá nezamestnanosť.

Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných odhaľuje, že najzraniteľnejšie sú skupiny s najnižšou kvalifikáciou a vzdelaním. Z hľadiska dosiahnutého stupňa vzdelania najväčšiu skupinu tvoria vyučení uchádzači o zamestnanie.

Nízky stupeň vzdelania predstavuje hlavnú prekážku pri uplatnení sa na trhu práce. Vysoká nezamestnanosť osôb s nízkym vzdelaním svedčí o štrukturálnych zmenách v dopyte po práci a jeho orientácii na kvalifikovanú a kvalifikačne flexibilnú pracovnú silu.

Tab. 27: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa doby evidencie k 30.9.2010

Obec	UoZ spolu	do 3 mesiacov	4-6 mesiacov	7-9 mesiacov	10 -12 mesiacov	13-24 mesiacov	nad 24 mesiacov
Patince	42	8	3	7	3	13	8

Prameň: UPSVAR, 2010

Tab. 28: UoZ podľa klasifikácie zamestnaní k 30.9.2010

Obec	UoZ spolu	z toho										
		KZAM1	KZAM2	KZAM3	KZAM4	KZAM5	KZAM6	KZAM7	KZAM8	KZAM9	KZAM0	KZAMA
Patince	42	0	0	0	3	5	2	2	0	10	0	20

KZAM - klasifikácia zamestnaní podľa jednotlivých tried

A - osoby bez pracovného zaradenia	6 - robotníci v poľnohospodárstve
1 - riadiaci pracovníci	7 - remeselníci
2 - vedeckí, odborní pracovníci	8 - obsluha strojov
3 - technickí pracovníci	9 - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
4 - úradníci	0 - príslušníci armády (profesionálni vojaci)
5 - zamestnanci v službách a obchode	

Prameň: UPSVAR, 2010

Tab. 29: Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa najvyššieho ukončeného stupňa vzdelania k 30.9.2010

Obec	UoZ spolu	Vzdelanie UoZ									
		Nedokončené a bez vzdelania	Základné vzdelanie	Vyučení	SOU bez maturity	SOU US s maturitou	Gymnázium	SOS s maturitou	Vyššie vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie	Vedecká výchova
Patince	42	0	11	17	0	4	4	5	1	0	0

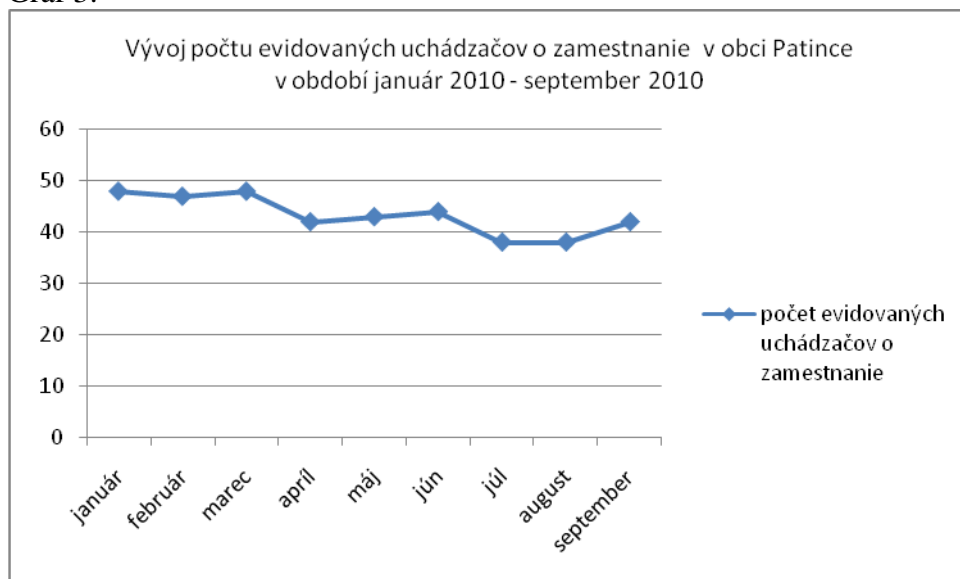
Prameň: UPSVAR, 2010

Tab. 30: Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných k 30.9.2010

Obec	UoZ spolu	Do r19	r20_24	r25_29	r30_34	r35_39	r40_44	r45_49	r50_54	r55_59	r60_
Patince	42	0	6	3	4	7	3	6	4	8	1

Prameň: UPSVAR, 2010

Graf 3:

Prameň: UPSVAR Komárno, 2010

Tab. 31: Základné ukazovatele o evidovanej nezamestnanosti v okresoch Nitrianskeho kraja k 30. 6. 2010

Územie	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Uchádzači o zamest. spolu	v tom				Miera evidovanej nezamestnanosti (%)
			disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie	vzdelávanie a príprava pre trh práce	dočasná prac. neschopnosť a OČR	absolventská prax	
Slovenská republika	2 687 048	376 769	331 655	674	36 596	7 844	12,34
z toho							
Nitriansky kraj	345 675	45 651	40 512	31	4 245	863	11,72
v tom							
Komárno	51 775	8 958	8 298	–	571	89	16,03
Levice	57 086	9 750	8 195	–	1 206	349	14,36
Nitra	81 644	6 981	6 266	–	643	72	7,67
Nové Zámky	71 147	10 041	8 959	–	865	217	12,59
Šaľa	26 834	3 014	2 764	–	208	42	10,30
Topoľčany	37 269	4 638	4 066	30	481	61	10,91
Zlaté Moravce	19 920	2 269	1 964	1	271	33	9,86

Prameň: ŠÚ SR, 2010

A5.3.2. Mzdy

Jedným z najdôležitejších ukazovateľov vyspelosti regiónov je cena práce. Cena práce je nemotivačným faktorom z pozície zamestnávateľa, ak je jej rast rýchlejší než rast produktivity práce. V rokoch 2001-2004 v študovanom regióne došlo k výraznému vzájomnému odchýleniu medzi vývojom produktivity práce a vývojom reálnych miezd – zatiaľ čo produktivita práce už prekonala svoju predtransformačnú úroveň, reálne mzdy ešte za touto úrovňou výrazne zaostávajú. V budúcom období sa očakáva mierne oživovanie rastu reálnych i nominálnych miezd, keď súčasná úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy v okrese/obvode Komárno dosahuje len 72,1% celoštátneho ukazovateľa.

Tab. 32: Zamestnané osoby a priemerné mesačné mzdy na rôznych regionálnych úrovniach za 1. polrok 2010

Územie	priemerná nominálna mesačná mzda (v eurách)	
	skutočnosť v sledov. období	index rovn. obdobie m.r. = 100
Spolu SR	815	103,6
z toho		
Nitriansky kraj	673	102,6
v tom okres		
Komárno	588	102,1
Levice	685	102,6
Nitra	726	103,1
Nové Zámky	608	98,9
Šaľa	776	102,6
Topoľčany	645	107,6
Zlaté Moravce	656	102,6

Prameň: ŠÚ SR, 2010

Tab. 33: Štruktúra priemernej nominálnej mesačnej mzdy v EUR podľa hospodárskych aktivít v okrese Komárno v roku 2009*

Okres Komárno	Priemerná nominálna mesačná mzda v EUR
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	557,73
Priemysel spolu	588,64
Ťažba a dobývanie	..
Priemyselná výroba	567,56
Dodávka elektriny, plynu, parv a studeného vzduchu	993,44
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	687,84
Stavebníctvo	609,98
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	500,61
Doprava a skladovanie	491,01
Ubytovacie a stravovacie služby	D
Informácie a komunikácia	D
Finančné a poisťovacie činnosti	857,40
Činnosti v oblasti nehnuteľností	503,54
Odborné, vedecké a technické činnosti	785,45
Administratívne a podporné služby	452,05
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	722,50
Vzdelávanie	635,05
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	567,79
Umenie, zábava a rekreácia	534,33
Ostatné činnosti	460,29
Spolu	580,79

*) Od roku 2009 sú údaje spracované výberovým zisťovaním za podniky a organizácie s 20 a viac zamestnancami a podľa novej klasifikácie SK NACE Rev. 2, ktorá je v platnosti od 1. 1. 2008.

D – nedostupný údaj

Prameň: ŠÚ SR, 2010

V prvom polroku 2010 priemerná mzda v obvode/okrese Komárno bola 588 EUR – pričom priemerná mesačná mzda v SR bola 815 EUR (v Nitrianskom kraji bola 673 EUR Sk – v rámci kraja v okrese Komárno bola priemerná mzda najnižšia). Nízka úroveň nominálnej mzdy v záujmovom regióne - priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Komárno bola nižšia o 227 Eur ako priemer v SR - je odrazom faktorov, ako nemoderná štruktúra hospodárstva (v regióne dominuje poľnohospodárstvo), nízka kvalifikačná štruktúra obyvateľov regiónu a nedostatok pracovných možností. Príjmy obyvateľov riešeného územia sú pod okresným priemerom.

A5.3.3. Ľudia ohrození rizikom sociálneho vylúčenia

Najpočetnejšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú nezamestnaní. V najbližších rokoch bude potrebné sústrediť pozornosť aj na pracovnú silu vo vekových skupinách nad 40 rokov, ktorí sú ohrození rizikom sociálneho vylúčenia, lebo väčšinou majú nízku adaptabilitu na meniace sa požiadavky pracovného trhu a majú zväčša nevyhovujúcu kvalifikáciu, čoho dôsledok je ich nízka atraktivita pre zamestnávateľa (majú malú šancu uplatniť sa na trhu práce).

Ďalšou skupinou ľudí ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia sú starší obyvatelia, ktorí sú poberateľmi starobných dôchodkov (výraznejšie vyššie vekové kategórie) a zdravotne, zmyslovo a duševne postihnutí občania. Takíto občania sú v prevažnej miere poberateľmi invalidných dôchodkov.

Ďalšou významnou skupinou ľudí, ktorých možno zaradiť medzi ohrozených rizikom sociálneho vylúčenia, sú deti odkázané na pomoc cudzích a prípadne iné sociálne ohrozené skupiny obyvateľov.

V budúcom období možno predpokladať zvýšený záujem občanov o sociálne služby, keďže dochádza k starnutiu populácie, čo predstavuje celoeurópsky trend.

A6. Domový a bytový fond, domácnosti ako spoločenské jednotky

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

Jedným zo základných predpokladov na riešenie celkovej nepriaznivej situácie v regióne, ako sú nízka ekonomická aktivita obyvateľov a nepriaznivý demografický vývoj s priamym dopadom na jeho vekovú štruktúru, je vytvorenie podmienok na bývanie.

V čase SODB 2001 v obci bolo 168 trvalo obývaných bytov. Na domovom fonde obce 100%-ný podiel mali rodinné domy. Počet neobývaných bytov v obci je veľmi vysoký, 39 rodinných domov je voľných, z ktorých 4 rodinné domy sú určené na rekreáciu. Veľká časť neobývaných bytov je určitou rezervou pre skvalitňovanie domového fondu, nakoľko po ich rekonštrukcii sa spravidla zvýši ich vybavenosť.

Od mája 2001 došlo k miernym zmenám v počte a štruktúre domového fondu: v období 2000-2005 bolo vybudovaných 6 rodinných domov. Táto skutočnosť svedčí o trende nárastu výstavby bytov v obci, ktorý bude udržateľný aj v strednodobom horizonte (v období 2006-2012 bude vymeraných ďalších 20 nových stavebných pozemkov).

Tab. 34: Vývoj počtu postavených rod. domov v obci v období 2000-2009

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet postavených rod. domov	0	1	0	3	1	2	-	-	1	-
Počet postavených bytových domov / bytových jednotiek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tab. 35: Trvale obývané byty podľa druhu budovy, podľa obdobia výstavby

Obdobie výstavby	Patince			
	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
- 1899 a nezistené	1	0	0	1
1900 - 1919	2	0	0	2
1920 - 1945	5	0	0	5
1946 - 1970	106	0	0	106
1971 - 1980	16	0	0	16
1981 - 1990	20	0	0	20
1991 - 2001	18	0	0	18
spolu	168	0	0	168
%	100	0	0	100
Úhm - z toho 1996 - 2001	8	0	0	8

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 36: Charakteristika bytového fondu podľa kategórie bytov (%)

Územie	Kategórie bytov			
	I. kategória	II. kategória	III. kategória	IV. kategória
Patince	73,6	19,6	1,8	5,4
Slovensko	77,8	11,8	2,9	7,5

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Trvalo obývané domy vykazujú priaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je 32 rokov (celoslovenský priemer je 38 rokov). Od veku bytov čiastočne závisia aj všetky ostatné charakteristiky, počínajúc veľkosťou, až po ich technické vybavenie.

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny

ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Na celkovú úroveň bývania pôsobí predovšetkým počet obyvateľov bývajúcich v bytoch a domácnostiach, čo je však popri celkovom počte bytov a ich vybavení podmienené demografickou skladbou obyvateľstva a domácností.

Vo všetkých základných ukazovateľoch úrovne bývania došlo za obdobie 1991-2001 k pozitívnemu vývoju. Priemerná veľkosť obytnej plochy v m² na 1 osobu je nad celoštátnym priemerom, v obci Patince na jednu osobu pripadne obytná plocha 32,3 m² (celoštátny priemer je 17 m²). Priemerný počet obytných miestností na 1 byt je 3,54 (celoštátny priemer je 3,21). Priemerný počet osôb na 1 obytnú miestnosť je 0,82 (celoštátny priemer je 0,99).

Ďalším dôležitým ukazovateľom bývania rodín je spoločné bývanie domácností. Napriek tomu, že v mnohých prípadoch ide o vzájomne želané spolužitie (tzv. viacgeneračné rodiny), spoločné bývanie je väčšinou dôsledkom nevyriešeného bytového problému. Dotýka sa to predovšetkým mladých rodín.

Úroveň bývania a jej vzťah k úrovni vybavenia bytu a jeho zariadenia do bytovej kategórie nie je taký jednoznačný ako v predchádzajúcich prípadoch. Bytový fond obce má priemerný štandard vybavenosti v porovnaní s celoštátnymi údajmi: v obci 73,6% bytového fondu patrí do 1. kategórie (do najvyššej kategórie), 19,6% bytov do 2. kategórie, 1,8% bytov do 3. kategórie, kým 5,4% bytov do 4. kategórie (na úrovni Slovenska diferenciácia predchádzajúcich ukazovateľov je nasledovná: 77,8%, 11,8%, 2,9% a 7,5%).

Spoločne hospodáriace domácnosti tvoria osoby spoločne býajúce a spoločne hospodáriace. Na rozdiel od cenзовých domácností, u ktorých hlavným a rozhodujúcim kritériom je rodinný zväzok, základom hospodáriacich domácností je prehlásenie ich členov, že hospodária spoločne.

Pri sčítaní ľudu v roku 2001 bolo v obci 196 cenзовých domácností, 167 bytových domácností a 196 spoločne hospodáriacich domácností. Ich vzájomný pomer je 1,17 : 1 : 1,17. Táto vyváženosť svedčí o vysokej kultúre bývania a o vysokom ekonomickom stupni samostatnosti domácností. Malý rozdiel medzi tromi uvedenými kategóriami domácností naznačuje, že v prevažnej väčšine býva v jednom byte jedna censová domácnosť. Vývoj počtu cenзовých domácností ovplyvnil predovšetkým zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva, ale aj rast počtu ovdovených ako aj rozvodov.

Na celkovom počte cenзовých domácností podiel úplných domácností, v ktorých bývajú spolu obidvaja rodičia buď sami alebo so svojimi deťmi, sú prevládajúcim typom domácností. Ich podiel je 57,7%. Neúplné domácnosti tvoria 14,8% všetkých cenзовých domácností, kým podiel jednotlivcov v rámci všetkých cenзовých domácností je 24,5% (celoštátny podiel týchto domácností je 30,0%). V poslednom desaťročí došlo k nárastu počtu neúplných rodín, najmä v dôsledku stúpajúcej rozvodovosti, čo je nepriaznivým javom z hľadiska ďalšej reprodukcie populácie. Veľkostná skladba cenзовých domácností ukazuje, že najrozšírenejším typom domácností je 2 členná domácnosť. Úplné domácnosti so závislými deťmi majú 25,5%-ný podiel na celkovom počte cenзовých domácností.

Tab. 37: Censovú domácnosti rodinné podľa počtu závislých detí

Počet závislých detí	Úplné rodiny		Neúplné rodiny
	ženy ekonomicky aktívne	ženy ostatné	
1	26	1	6
2	22	0	4
3	-	-	-
4+	1	0	0
Spolu	49	1	10

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 38: Základné charakteristiky domového a bytového fondu

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Domov spolu	207	0	0	207
Trvale obývaných domov	168	0	0	168
v %	100	0	0	100
v tom vlastníctvo:				
štátu	-	-	-	-
bytového družstva	-	-	-	-
obce	-	-	-	-
fyzickej osoby	168	0	0	168
právnickej osoby	-	-	-	-
ostatných	-	-	-	-
s 1-2 nadzemnými podlažiami a nezistené	168	0	0	168
s 3-4 nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
s 5+ nadzemnými podlažiami	-	-	-	-
Ubytovacích zariadení bez bytu	-	-	-	-
Neobývaných domov	39	0	0	39
z toho: určených na rekreáciu	4	0	0	4
Priemerný vek domu	32	-	-	32
Bytov spolu	207	0	0	207
v tom: trvale obývané	168	0	0	168
v %	100	0	0	100
z toho družstevné	-	-	-	-
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome	-	-	-	-
neobývané	39	0	0	39
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa	5	0	0	5
neobývané, určené na rekreáciu	4	0	0	4
neobývané, uvoľnené na prestavbu	1	0	0	1
neobývané, nespôsobilé na bývanie	4	0	0	4
neobývané po kolaudácii	2	0	0	2
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	-	-	-	-
neobývané z iných dôvodov	23	0	0	23
nezistené	-	-	-	-
Trvale obývané byty:				
Materiál nosných múrov: kameň, tehly	155	0	0	155
drevo	-	-	-	-
nepálené tehly	9	0	0	9
ostatné a nezistené	4	0	0	4
Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	1	0	0	1
2 izby	23	0	0	23
3 izby	72	0	0	72
4 izby	42	0	0	42
5+ izieb	30	0	0	30
Bývajúcich osôb	490	0	0	490
Počet CD	196	0	0	196
Počet HD	196	0	0	196
Obytné miestnosti	595	0	0	595
Počet osôb na 1: byt	2,92	-	-	2,92
obytné miestnosti	0,82	-	-	0,82
CD	2,5	-	-	2,5
HD	2,5	-	-	2,5
Obytná plocha bytu v m ²	15 834	0	0	15 834
Celková plocha bytu v m ²	20 354	0	0	20 354
Priemerný počet:				
- m ² obytnej plochy na 1 byt	94,3	-	-	94,3
- m ² celkovej plochy na 1 byt	121,2	-	-	121,2
- m ² obytnej plochy na 1 osobu	32,3	-	-	32,3
- obytných miestností na 1 byt	3,54	-	-	3,54

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 39: Vybrané charakteristiky domácností podľa typu a počtu členov

Domácnosti	Domácnosti s počtom členov						Domácnosti spolu
	1	2	3	4	5	6+	
Bytové:							
s 1 CD	33	41	37	25	7	0	143
s 2+ CD	0	0	2	6	6	10	24
spolu	33	41	39	31	13	10	167
Hospodáriace:							
s 1 CD	48	54	51	35	7	1	196
s 2+ CD	-	-	-	-	-	-	-
spolu	48	54	51	35	7	1	196
Cenzové:							
úplné:							
bez závislých detí	0	37	18	4	4	0	63
so závislými deťmi	0	0	20	28	1	1	50
spolu	0	37	38	32	5	1	113
neúplné:							
bez závislých detí	0	10	7	1	1	0	19
so závislými deťmi	0	4	4	2	0	0	10
spolu	0	14	11	3	1	0	29
viacčlenné nerodinné	0	3	2	0	1	0	6
jednotlivci:							
vo vlastnom byte	39	0	0	0	0	0	39
v inom byte	9	0	0	0	0	0	9
podnájomníci	-	-	-	-	-	-	-
spolu	48	0	0	0	0	0	48
úhm	48	54	51	35	7	1	196

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

V obci 22,0% trvale obývaných bytov má ústredné kúrenie lokálne, z ostatných spôsobov druhý najrozšírenejší je kúrenie pomocou kachlí. V čase SODB 2001 ani v jednom byte nebolo ústredné kúrenie diaľkové.

Z hľadiska ochrany životného prostredia má veľký význam použité palivo. V záujmovom území plynofikácia je na dobrej úrovni: v čase SODB 2001 81,5% trvale obývaných bytov používalo plyn na vykurovanie.

Celkový charakter životnej úrovne obyvateľstva sa prejavuje rastom hmotnej spotreby obyvateľstva a jej kvality. Konkrétnym prejavom toho je vysoká vybavenosť domácností predmetmi dlhodobej spotreby.

V riešenom území až 135 bytov malo farebný televízor k SODB 2001, čo znamenal 80,4%-ný podiel na celkovom bytovom fonde (celoštatny priemer bol 86,6%). Vybavenosť bytov s telefónnou linkou od Slovak Telecom a.s. bola 59,5%-ná (celoslovenský priemer bol 70%). Úroveň vybavenia domácností osobným automobilom bola 41,7% (celoštatny priemer bol 39,1%). Pri vlastníctve osobného počítača obec je pod celoslovenským priemerom – 9,6% obyvateľov obce má možnosť používať ho doma (celoslovenský priemer je 12,5%). Počet domácností napojených na internet je tiež pod celoštatným priemerom. V čase SODB 2001 len v 2 bytoch (čo predstavuje 1,2% všetkých bytov v obci) bol osobný počítač s internetom (celoštatny priemer bol 3,3%). V strednodobom horizonte bude potrebné zvýšiť dostupnosť internetu občanov obce.

Tab. 40: Vybavenie trvale obývaných bytov I.

Vybavenie	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Bytov spolu	168	490
z toho:		
s plynom zo siete	157	464
s vodovodom		
v byte	161	475
mimo bytu	1	2
bez vodovodu	6	13
nezistené	-	-
s kanalizáciou		
pripojka na kanalizačnú sieť	-	-
septik (žumpa)	163	478
so splachovacím záchodom	145	432
s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	159	472

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 41: Spôsob vykurovania trvale obývaných bytov

Spôsob vykurovania	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	-	-
Ústredné kúrenie lokálne	37	117
na pevné palivo	-	-
na plyn	36	114
elektrické	1	3
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	3	7
na plyn	96	285
ostatné	1	3
Kachle		
na pevné palivo	5	12
elektrické	-	-
plynové	5	13
ostatné	-	-
Iné	21	53
Spolu	168	490

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

Tab. 42: Vybavenie trvale obývaných bytov II.

Vybavenie domácnosti	Počet	
	bytov	osôb v bytoch
Samostatná chladnička	113	330
Chladnička s mrazničkou	76	230
Samostatná mraznička	93	299
Automatická práčka	92	300
Farebný televízor	135	408
Telefón v byte	100	313
Mobilný telefón	44	147
Rekreačná chata, domček, chalupa	1	4
Osobný automobil	70	247
Osobný počítač	12	47
Osobný počítač s internetom	2	5

Prameň: ŠÚ SR SODB 2001

A7. Infraštruktúra

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Dopravná infraštruktúra

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja obce, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektivitu dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Záujmové územie sa nachádza v blízkosti križovatiek viacerých ciest európskeho významu, čo v budúcnosti môže znamenať silný rozvojový impulz pre daný región.

Cez riešené územie priamo prechádza európsky multimodálny koridor č. VII. (vodná cesta Dunaj), kým v blízkosti obce prebieha európsky multimodálny koridor č. IV. (Berlín/Norimberg – Praha – Kúty – Bratislava – Nové Zámky / Komárno – Štúrovo – MR lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy).

Obec má relatívne dobrú dopravnú polohu aj vo vzťahu k diaľničnému systému Európy: 30 km južne od obce, na území Maďarskej republiky prechádza diaľnica E75.

Tieto dopravné koridory patria medzi najvýznamnejšie komunikačné osi v Európe. V budúcnosti teda nevyhnutnou úlohou bude využiť prítomnosť hore uvedených európskych komunikačných systémov (bude potrebné zlepšiť infraštruktúrne prepojenia na hore uvedené európske multimodálne koridory).

Cestná infraštruktúra

Najvýznamnejším cestným ťahom prechádzajúcim cez riešené územie je cesta I/63 (Štúrovo – Komárno – Dunajská Streda – Bratislava), ktorá je jedným z najvýznamnejších cestných ťahov prechádzajúcich územím juhozápadného Slovenska. Cesta I/63 má v celom svojom priebehu nevyhovujúci šírkový parameter, čo má za následok zvýšenú nehodovosť a kolízie automobilovej dopravy s cyklistami a chodcami. Kritický je najmä úsek medzi obcou a odbočením k rekreačnému areálu.

V blízkosti obce sa nachádza ďalšia významná dopravná os: cesta I. triedy I/64. Tento ťah v ďalekom výhľade môže byť v zmysle vládou schváleného „Projektu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest“ v úseku Nitra – Nové Zámky – Komárno – hranica SR/MR prehodnotený a zaradený do siete rýchlostných ciest - Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 navrhuje ako výhľadový rýchlostný cestný ťah siete TINA prepojenie križovatky diaľnice D1 Hlohovec – Nitra – Nové Zámky – Komárno – št. hranica MR – Komárom – diaľnica M1.

Miestne komunikácie majú bezprašnú povrchovú úpravu (všetky miestne komunikácie majú spevnený povrch) a rôzne šírkové a smerové usporiadanie. Medzi cestou a oploteniami rodinných domov sú úzke pásy zelene a stromov, asfaltové (betónové) chodníky pre peších sú vybudované len v krátkych úsekoch. Pre bezpečnosť cestnej premávky je potrebné ďalej rozvíjať miestny systém chodníkov, ako aj skvalitniť miestne komunikácie. V strednodobom horizonte je potrebné zrekonštruovať miestne komunikácie.

V perspektíve dopravnú polohu záujmového územia kladne ovplyvní aj výstavba plánovanej rýchlostnej komunikácie R7 (Bratislava – Dunajská Streda – Nové Zámky – Lučenec).

Podmienky cestnej dopravy v riešenom území pozitívne ovplyvňuje, že Územný plán VÚC Nitrianskeho kraja navrhuje rezervovať koridor pre výhľadovú úpravu cesty I/63 v úseku hranice kraja s Trnavským krajom – Komárno – Štúrovo na požadovanú kategóriu I. triedy (C11,5/80).

Železničná doprava

Obec Patince nie je priamo napojená na európsky železničný systém, najbližšia železničná stanica je v meste Komárno na trati č. 135 Nové Zámky – Komárno – Komárom (MR). Trať č. 135 je elektrifikovaná.

Hromadná doprava

Integrovaný regionálny systém hromadnej dopravy zabezpečuje organizáciu a prepojenie hlavných zložiek hromadnej cestnej dopravy v hlavných smeroch pohybu cestujúcich, ktorými pre riešené územie sú:

- cesty do obvodného/okresného centra Komárno (15 km),
- cesty do regionálneho uzla Štúrovo (41 km),
- cesty do hlavného mesta Bratislava (120 km) na linke 4045051 (Štúrovo-Komárno-Veľký Meder-Dunajská Streda-Bratislava).

Najväčší podiel na hromadnej preprave osôb do zamestnania, škôl, úradov a za nákupmi má autobusová preprava prostredníctvom prímestských liniek, ktoré zabezpečuje SAD Nové Zámky a.s..

Ostatné druhy dopravy

Konfigurácia terénu, rozmiestnenie funkcií bývania, vybavenosti, práce, rekreácie a relatívne málo frekventovaný charakter dopravy v sídle dávajú predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy ako jedného zo základných vnútrošídlných dopravných systémov a ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Smerovanie lokálnych cyklistických trás je orientované na:

- vzťahy na centrálnu časť obce,
- vzťahy na areál termálneho kúpaliska,
- vzťahy k rekreačným cieľom súvisiacim s medzinárodnou cyklistickou trasou pozdĺž Dunaja.

Cez riešené územie priamo prechádza najdôležitejšia cyklistická trasa na Slovensku, medzinárodná Dunajská cyklistická cesta.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať výstavbou cyklotrás zviditeľniť obec ako strediska cestovného ruchu

Letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza v 120 km vzdialenosti v Bratislave, resp. na území Maďarska v Budapešti. Regionálnym letiskom v Nitrianskom kraji je medzinárodné verejné letisko pre nepravidelnú leteckú dopravu v Nitre – Janíkovciach, ktorému bol udelený medzinárodný štatút.

Cez obec Patince prechádza Dunajská magistrálna vodná cesta E80.

V obci Patince sa nachádza aj vybudovaný prístav (cez tento prístav bude realizovaný plánovaný hraničný priechod cez Dunaj smerom na Maďarsko Patince-

Dunaalmás) pre rekreačné plavidlá. Prístav je vybudovaný ako lagúna pri Dunaji. Je vybudovaný aj prístavný pontón s lávkou a osvetlením nábrežia. Prístav je umiestnený oproti termálnemu kúpalisku.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou

Obec je napojená na skupinový vodovod Komárno a má vybudovaný verejný vodovod. Stav vodovodnej siete umožňuje väčšine obyvateľov obce, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na pitnú vodu z verejného vodovodu. Riešené územie je zásobované kvalitnou pitnou vodou.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu vodovodných potrubí v obci.

Kanalizácia a čistenie odpadovej vody

Verejná kanalizačná sieť v obci je čiastočne vybudovaná a zároveň má aj ČOV. V tých častiach obce, kde chýba kanalizačná sieť (takmer 60% trvale obývaných domov), odpadové vody sú odvádzané do žump a septikov (čo sa potom vyváža na ČOV susednej obce Iža). Vzhľadom na nepomer napojenia obyvateľstva a podnikateľských subjektov na vodovodnú a kanalizačnú sieť požiadavka na dobudovanie kanalizačných rozvodov je výrazná, čo má zároveň výrazný dopad na čistotu a ochranu spodných vôd. Dažďové vody z komunikácií, z nehnuteľností a zo spevnených plôch sú odvádzané jestvujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi.

V strednodobom horizonte je potrebné rozšíriť kanalizáciu v tých častiach obce, kde to zatiaľ nie je vybudované.

Zásobovanie elektrickou energiou, verejné osvetlenie

Obec Patince je zásobovaná el. energiou z 22 kV elektrického vzdušného vedenia, ktoré prechádza západo-východným smerom cez kataster obce. V súčasnosti obec je zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni, výkon transformátorov vyhovuje súčasným požiadavkám obce. Verejné osvetlenie je riešené inštalovaním výbojkových svietidiel na jestvujúcich elektrických betónových stĺpoch, staré svietidlá (o intenzite 125 W, 250 W) sú priebežne vymieňané za nové, úspornejšie. V období 2006-2010 realizovaná bola komplexná rekonštrukcia verejného osvetlenia.

Zásobovanie plynom

Obec je plno plynofikovaná. Zemný plyn je v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, prípravu teplej vody a varenie. V prípade výstavby nových rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti je možnosť predĺženia plynových rozvodov k týmto objektom.

Telekomunikácie

Rozvoj telekomunikácií za posledné desaťročie zaznamenal výrazný kvantitatívny i kvalitatívny rast, predstihujúci mnohonásobne rozvoj ostatných odvetví technickej infraštruktúry. Je to jednak prestavbou a rekonštrukciou pevnej telefónnej siete a ústrední,

ale hlavne rozvojom mobilných telefónnych systémov a ich plošného uplatnenia a rozvojom internetovej siete.

Riešeným územím prechádzajú diaľkové telefónne káble. V obci sa nachádza miestna sieť, tá je vybudovaná aj v rekreačnom areáli.

Obec má dobré GSM pokrytie od všetkých mobilných operátorov: Orange a.s., Telefonica O2 a.s. a T-Mobile a.s.. V obci je dostupný aj širokopásmový internet.

A8. Hospodársko-ekonomický potenciál obce

Ekonomický potenciál obce je nižší ako priemer Slovenska (čo naznačovali aj ukazovatele, ako priemerná mesačná nominálna mzda a vzdelanostná štruktúra pracovnej sily v predchádzajúcich kapitolách), avšak vplyvom rozvoja cestovného ruchu sa môže stať veľmi prosperujúcim vidieckym sídlom.

Širší priestor obce – obvod/okres Komárno – patrí do kategórie priemyselnopoľnohospodárskych regiónov SR. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry rozhodujúce postavenie má poľnohospodárstvo, potravinársky a elektrotechnický priemysel - odvetvia nenáročné na kvalifikačnú úroveň pracovnej sily.

A8.1. Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárstvo je najrozšírenejšou aktivitou v záujmovom území. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 743,8 ha, čo predstavuje 65,8% z jej celkovej výmery. O intenzívnej poľnohospodárskej výrobe svedčí aj vysoký podiel poľnohospodárskej pôdy využívannej ako orná pôda – 88,7%.

Tab. 43: Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci (v m²)

Obec	Celková výmera v m ²	Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalé trávne porasty	Výmera v m ² pre poľnohospo- dársku pôdu
Patince	11 306 001	6 595 708	0	17 700	201 160	0	623 533	7 438 101

Poznámka: Údaje k 1.1.2004
Prameň: VUGK, 2005

V transformačnom procese novozaložené subjekty uprednostnili v podmienkach vysokej rizikovosti poľnohospodárskej výroby najmä právne formy s nižšou mierou osobnej zodpovednosti za záväzky podniku, väčšina účastníkov poľnohospodárskej produkcie mikropriestoru obce je aktívna v právnej forme spol. s r.o..

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska.

Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy. Ďalšími významnými komoditami sú olejniný (repka olejná, slnečnica), cukrová repa a d'ateliny. K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patria zeleniny. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a kapusta. Pestovanie zelenín prebieha sčasti vo fóliovníkoch.

Živočišná výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočišných výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu. Prevažná väčšina objektov živočišnej výroby sa nachádza v areáli Potkanovo (areál sa nachádza severozápadne od obce). Nosným programom živočišnej výroby záujmového územia bol v minulosti chov ošipáných, avšak v súčasnosti ich stav výrazne poklesol (prevažná väčšina stajní je prázdna), bývalé poľnohospodárske areály predstavujú veľký potenciál na rozvoj výrobnopodnikateľských aktivít, ktoré nie sú povolené v zastavanom území obce. V obci (ako i v jej mikropriestore) tradične veľký význam má chov ošipáných a hydiny v prídomových hospodárstvach. Chov hydiny v prídomových hospodárstvach je orientovaný hlavne na sliepky, kačice, morky a na produkciu vajec.

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

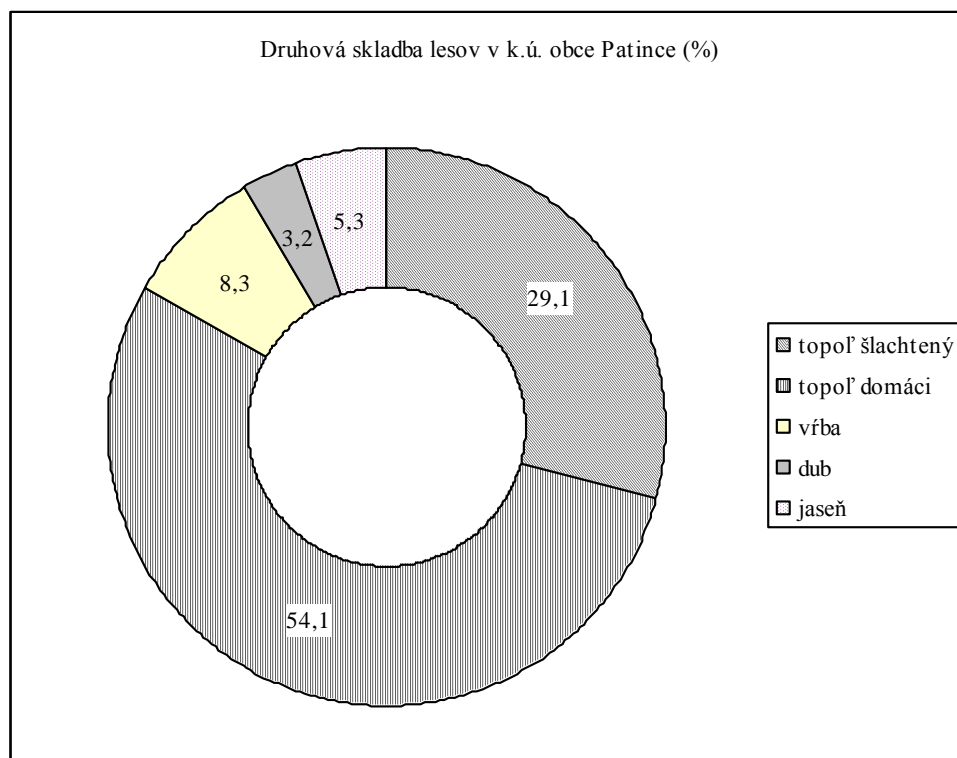
V mikroregióne obce má veľkú tradíciu včelárstvo, čoho hlavným produktom je med (v záujmovom území sa med produkuje z kvetu repky olejnej, agáta, slnečnice). Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis a materská kašička. Spolupráca medzi včelármi a poľnohospodárskymi subjektmi používajúcimi chemické postrekovanie rastlín je dobrá.

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zvere (srnec, zajac, bažant).

Dávnej tradícii sa v okolí obce teší rybárstvo (nekonečne veľa možností rybolovu poskytuje rieka Dunaj), ktoré tvorí doplnkovú časť odvetvia pôdohospodárstva. Podmienky ochrany, chovu a lovu rýb a ostatných vodných organizmov tak, aby priamo alebo prostredníctvom ekologických väzieb nedochádzalo k narušeniu vodných ekosystémov a k ohrozeniu genofondu rýb, upravuje zákon č. 130/2002 Z.z., v znení neskorších predpisov.

Predmetné územie patrí k málo lesnatým územiám SR, lesnatosť k.ú. obce je extrémne nízka (podiel lesného pôdneho fondu je len 1,9%), čo je dôsledkom nížinnej polohy územia, kde maximum pôdy je intenzívne využívané na poľnohospodársku výrobu. V lesnom poraste dominujú topole biele. Všetky lesné plochy sú využívané ako lesy hospodárske. Riešené územie podľa územnej organizácie štátnych lesov patrí pod správu Lesného závodu – LZ Palárikovo.

Graf 4

Prameň: Krajinnno-ekologický plán obce Patince, 2003

A8.2. Priemysel

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v okrese/obvode Komárno) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Priemyselná výroba obce je veľmi slabá, toto odvetvie zastupujú predovšetkým samostatne zárobkovo činné osoby so svojimi domácimi aktivitami, ako stolárstvo, zámočníctvo, výroba drevených nadstavcov atď..

Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily.

A8.3. Trhové služby, maloobchod

Škála poskytovaných trhových služieb v obci je veľmi úzka a aj tie sa vo väčšine prípadov rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nachádzajú služby, ako: poskytovanie služieb reštauračného stravovania a hotelových služieb, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb, ubytovacie služby, prenájom nehnuteľností, obchodná činnosť s ovocím, zeleninou a kvetmi, prekladateľská a tlmočnická činnosť atď..

V apríli 2006 v obci sa nachádzali 2 reštaurácie s celoročnou prevádzkou, avšak v riešenom území je viac reštauračných zariadení v letnej kúpeľnej sezóne. Po spustení prevádzky rekreačného strediska „Wellness centrum Patince“ v rekreačnom areáli termálneho kúpaliska sa očakáva rast počtu reštauračných zariadení v riešenom území.

Záverečnú časť pohybu materiálnych produktov na ich ceste od výroby k spotrebe zabezpečuje maloobchod, ktorého cieľom je predaj vyrobených tovarov spotrebiteľom. Sieť maloobchodných predajní predstavujú 2 predajne potravín. V čase letnej sezóny v areáli termálneho kúpaliska sú v prevádzke viaceré menšie predajne a obchody.

Priemerný obrat maloobchodov na jedného obyvateľa je nižší než celoslovenský priemer, čo je dôvodom nízkych finančných príjmov tunajšieho obyvateľstva.

Zariadenia peňažných služieb v obci sa nenachádzajú, najbližšie sú lokalizované v meste Komárno a v obci Marcelová. Poštový úrad sa nenachádza v obci Patince, dodávacou poštou pre riešené územie je poštový úrad susednej obce Iža.

A8.4. Podnikateľská aktivita

K 1.1.2004 v obci bolo 42 aktívnych ekonomických subjektov. Z celkového počtu podnikateľských subjektov v obci vyše 90% tvorili fyzické osoby. Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľstva je relatívne dobrá. Rozhodujúca väčšina podnikateľov vyvíja svoju činnosť v službách.

Z pohľadu zamestnanosti efektívna by bola podpora aktivít vykonávaných fyzickými osobami v rámci živnostenského podnikania.

Tab. 44: Prehľad o počte ekonomických subjektov podľa druhu vlastníctva

Obec	Zatiaľ nezistené	Medzinár. s prevažujúcim verej. sektorom	Súkrom. tuzemské	Družstevné	Štátne	Vlastníctvo územ. samosprávy	Vlast. združení, polit. strán a cirkví	Zahranické	Medzinár. sprevaž. súkrom. sektorom	Zmiešané (kombinácia 1 až 8)	SPOLU
Patince	0	0	36	0	0	2	4	0	0	0	42

Poznámka: stav k 1.1.2004

Prameň: ŠÚ SR, 2005

Tab. 45: Prehľad o počte podnikateľských subjektov podľa formy

Obec	Živnostník	Živnostník v OR	SHS roľník	FO-slob. povolanie	Spol. s r.o.	Príspevk. org.	Združenie (zväz, spolok)	Obec, mesto
Patince	30	1	1	2	2	1	4	1

Poznámka: stav k 1.1.2004

Prameň: ŠÚ SR, 2005

Tab. 46: Prehľad o počte podnikateľských subjektov podľa hlavnej činnosti

Územie	Polnoh., poľov. a služby	Výr. potrav. a nápojov	Drevár. výr.	Vydavateľ. a tlač	Výr. kov. konštr.	Veľkoobchod	Maloobchod	Hotely a rešt.	Iné obch. služby	Verej. správa	Činnosti člen. organiz.	Rekreac. kult. a šport. činn.	Ostat. služby	Výr. strojov	Výr. zdravot. a opt. str.	Výr. nábytku	Stavebníctvo
Patince	2	1	1	1	6	1	6	5	1	1	3	2	1	1	1	1	8

Poznámka: stav k 1.1.2004

Prameň: ŠÚ SR, 2005

A8.5. Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Podporu cestovného ruchu v Slovenskej republike, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pôsobiacich v cestovnom ruchu, tvorbu koncepčných dokumentov a financovanie rozvoja cestovného ruchu upravuje zákon č. 91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu. § 6 tohto zákona definuje pôsobnosť obcí nasledovne:

- obec v cestovnom ruchu

- a) môže iniciovať vznik oblastnej organizácie a podieľa sa na spolufinancovaní jej aktivít,
- b) spolupracuje s organizáciami cestovného ruchu pri tvorbe programov a plánov hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja na území obce vrátane koncepcie rozvoja cestovného ruchu na území obce, ročného plánu aktivít a monitorovacej správy o vývoji cestovného ruchu na území obce,
- c) tvorí programy, plány, stratégie a koncepcie rozvoja cestovného ruchu,
- d) vytvára vlastné finančné zdroje na realizáciu aktivít v cestovnom ruchu,
- e) buduje infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, ktorá spadá do pôsobnosti obce,
- f) sústreďuje štatistické údaje o cestovnom ruchu v obci,

g) spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy a s orgánmi vyššieho územného celku pri realizácii štátnej politiky cestovného ruchu v Slovenskej republike,
h) spolupracuje s Radou vlády Slovenskej republiky pre jednotnú prezentáciu Slovenska v zahraničí a podieľa sa na uplatňovaní mechanizmu fungovania jednotnej prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Národný program rozvoja cestovného ruchu SR na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu navrhuje rozvíjať nasledovné nosné formy cestovného ruchu: **a)** Letná rekreácia, pri vodných plochách založená na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy. **b)** Mestský a kultúrny cestovný ruch. **c)** Zdravotný cestovný ruch v jeho klasickej liečebnej podobe, ktorý je potrebné zachovať a popritom rozvíjať zdravotný cestovný ruch (relax, fitnes, prevencia, skrášľovanie, kondícia), ktorý začína prudko rásť prakticky v celosvetovom rozsahu. **d)** Vidiecky cestovný ruch a agroturistika. **e)** Doplnkové formy cestovného ruchu.

Na základe hore uvedenej klasifikácie nosných foriem cestovného ruchu Slovenska obec Patince má reálny potenciál predovšetkým pre rozvoj:

- letnej rekreácie, pri vodných plochách založenej na kúpaní a vodných športoch, hobby turizmus, cykloturizmus, rôzne alternatívne tzv. soft formy cestovného ruchu, poľovnícky cestovný ruch, rôzne športy,
- vidieckej turistiky vrátane agroturistiky.

V obci Patince turisticky najhodnotnejšou lokalitou je Rekreačný areál Patince s termálnym kúpaliskom na rozlohe takmer 27 ha, ktorý bol vybudovaný v okolí termálneho prameňa (ktorý vyviera z hĺbky 180 - 200 m a má teplotu okolo 27 °C). Prevádzku rekreačného areálu zabezpečuje PATREK Organizácia cestovného ruchu v Patinciach (organizácia založená Obecným zastupiteľstvom v Patinciach).

Termálne kúpalisko má sezónnu prevádzku, je v prevádzke len v letných mesiacoch (ale odpočinúť si v príjemnom prostredí areálu termálneho kúpaliska môžu návštevníci po celý rok). V rekreačnom areáli sa nachádzajú 3 bazény:

- športový bazén - bazén pre plavcov (50x20 m),
- rekreačný bazén - bazén pre neplavcov (1935 m²), pri bazéne je tobogan s dĺžkou 50 m,
- detský bazén (200 m²) - vhodný najmä pre malé deti, hĺbka vody je v rozsahu od 20 cm do 40 cm.

V areáli termálneho kúpaliska sa nachádzajú ešte ďalšie vodné plochy vhodné na kúpanie: umelé jazero (1,4 ha) a prírodné jazierko „rímske jazero“ s bahniskom (650 m²). Ku všetkým bazénom sú k dispozícii sociálne zariadenia a sprchy.

Umelé jazero je vhodné na člnkovanie a jazdu na vodných bicykloch (jazero poskytuje aj možnosti rybolovu). Pre priaznivcov športu sú vybudované športové ihriská (volejbalové, minigolfové, tenisové kurty), v ústrednej požičovni si možno zapožičať člny, vodné bicykle, cestné bicykle, ležadlá a slnečníky. V rekreačnom areáli sa nachádza jeden amfiteáter, kde sa v rámci Kultúrneho leta organizujú vystúpenia folklórnych a rockových skupín, premietajú sa filmy.

Prevažnú väčšinu stavebných objektov tvoria účelové rekreačné podnikové chaty. Lôžková kapacita je približne 2 000, z toho 1 700 lôžok patrí rôznym firmám, ostatnú časť prevádzkuje organizácia PATREK s.r.o.. V areáli kúpaliska okrem penziónov je aj možnosť ubytovania vo vlastných obytných privesoch, resp. v campingu. V areáli sa nachádza rad

bufetov a reštaurácií s možnosťou rôzneho typu stravovania a občerstvenia. Pre rodiny s malými deťmi sú k dispozícii rôzne ihriská. Celková kapacita areálu je 7 000 návštevníkov. V období 2000-2005 ročná návštevnosť kúpaliska bola takmer 50000 tis. osôb.

Areál má všetky inžinierske siete a dokonca aj ČOV. Má vybudované dopravné prepojenie na cestu I/63, dochádzajú sem autobusové linky. Areál má záchytné parkovisko s rezervou a tiež vnútorné parkoviská pri väčších rekreačných objektoch.

Tab. 47: Chemické zloženie termálnej vody

Názov	Chem. zloženie	mg/l
sodík	Na ⁺	21,2
draslík	K ⁺	26,6
amónne ióny	NH ₄ ⁺	0,23
horčík	Mg ⁺	46
vápnik	Ca ⁺	81,4
železo	Fe ⁺	neg.
mangán	Mn ⁺	< 0,03
chloridy	Cl ⁻	21,3
sírany	SO ₄ ²⁻	37,7
hydroličitany	HCO ₃ ⁻	410,3
dusičnany	NO ₃ ⁻	neg.
sírovodík	H ₂ S	2,2

Prameň: www.patrek.sk

V oblasti kúpeľného cestovného ruchu obce sa od júna 2006 pripravuje veľká zmena – spoločnosť Wellness s.r.o. začína prevádzkovať (s celoročným charakterom) novovybudovaný wellness komplex „Wellness centrum Patince“ s dennou kapacitou 800 ľudí na wellness a 100 miest na ubytovanie. Wellness centrum Patince bude ponúkať širokú škálu kúpeľných techník: vodnú terapiu, hydromasáže, sedacie bazény, fínsku saunu, masáže rôznych druhov, aromaterapiu, parnú saunu, Kneippov kúpeľ, tepidárium atď.. Súčasťou celého Wellness centra bude trojhviezdičkový hotel, ktorý umožňuje pohodlné a kvalitné ubytovanie v nadštandardných izbách a troch luxusných apartmánach. Parametre hotela sú prispôbené aj pre hendikepovaných návštevníkov. Kvalitu a pohodlie Wellness centra dotvára reštaurácia, konferenčná sála, nočný bar s bowlingom, internetová kaviareň, detský kútik, kaderníctvo, kozmetika, manikúra, pedikúra a plánuje sa výstavba multifunkčných športových ihrísk zameraných na tenis, volejbal, futbal a basketbal.

Z ostatných miestnych lokalít turistický význam majú:

- rímskokatolícky kostol sv. Vendelína (pôv. rom., v r. 1776 barokovo prestavaný a v 2. pol. 19. stor. prefasádaný v historizujúcom slohu),
- pomník na počesť padlých vojakov v 1. a 2. svetovej vojne,
- spevnená kamenná hrádza so zábradlím (vybudovaná v roku 1901),
- malé sakrálne pamiatky.

V riešenom území sa nachádza aj významná technická pamiatka: parná prečerpávací stanica z roku 1897. V ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZ PFSR) sú uvedené nasledovné lokality:

- Patince – stanica s areálom – stanica čerpania   č. ÚZ PFSR: 2264/1,
- Patince – stanica s areálom – sklad uhlia   č. ÚZ PFSR: 2264/2.

V záujmovom regióne okrem vyššie uvedených foriem cestovného ruchu sú veľmi dobré predpoklady aj pre kulinársku turistiku - návštevníkov obce môže prilákať aj vychýrenou maďarskou a slovenskou kuchyňou. Kuchyňa obce (ako i jej mikropriestor), ktorá je vzácnou zmesou tradícií a kultúr (ktoré sa na tomto území dlhodobo dotvárali), je

oddávna založená na troch princípoch: vynikajúca kvalita surovín, generáciami k dokonalosti dopracované tradičné receptúry a dostatok času a poctivosti pri príprave jedál (varenie je doteraz v mnohých rodinách láskyplným obradom).

V obci sú veľmi dobré podmienky pre cykloturistiku vzhľadom na nížinný terén a pomerne menšiu dopravnú frekvenciu na miestnych cestách. Cez obec prechádza medzinárodná Dunajská cyklistická cesta.

Cestovný ruch v mikropriestore obce

Host' – dovolenár necestuje len do konkrétneho zariadenia alebo do konkrétneho mesta či obce, ale vníma príslušný región ako celok. Preto je potrebné, aby ponuky cestovného ruchu boli navzájom regionálne zosúladené, rozvíjané a uplatňované. Z týchto dôvodov sa nedá vnímať rozvoj cestovného ruchu v obci Patince izolovane od rozvoja cestovného ruchu v regióne obce a preto i tento materiál posudzuje stav a navrhuje rozvoj cestovného ruchu v tomto kontexte.

Širší priestor obce Patince sa vyznačuje diverzitou vidieckej krajiny, zachovalým jedinečným ľudovým umením, zvykmi a folklórom, čo vytvára priaznivé predpoklady pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturistiky.

V mikropriestore obce najvýznamnejšími turistickými cieľmi sú:

- mesto Komárno – nachádza sa približne 15 km od obce smerom na západ; mesto je významným kultúrnym centrom (je sídlom mnohých kult. inštitúcií: Jókaiho divadlo, Univerzita Jánosa Selyeho) a hraničným priechodom do Maďarska; najväčšou turistickou atrakciou je Mestská pamiatková zóna, Národná kultúrna pamiatka - pevnostný systém Komárna a termálne kúpalisko,
- mesto Hurbanovo – najväčšou turistickou atrakciou mesta je Slovenská ústredná hvezdáreň; hvezdáreň poskytuje programy pre verejnosť: projekciu videofilmov s astronomickou tematikou a v prípade priaznivého počasia verejné pozorovanie astronomických objektov,
- obec Iža - významná arch. lokalita – otvorené sídlisko z doby rímskej – Celemantia,
- mesto Esztergom – mesto je vstupnou bránou do malebného Dunajského ohybu, mesto nazývané „maďarský Rím“ (v meste sa nachádza monumentálna Bazilika postavená medzi rokmi 1822-1869 v klasicistickom slohu, ktorá patrí medzi najväčšie sakrálné stavby v strednej Európe) ročne navštívi vyše milióna turistov,
- lokality vínnej turistiky v blízkych obciach (Radvaň nad Dunajom, Moča, Marcelová atď.).

Súčasná úroveň návštevnosti obce je relatívne dobrá, cestovný ruch však má výrazne väčší, zatiaľ nevyužitý potenciál. V blízkej budúcnosti prvoradou úlohou pre rozvoj cestovného ruchu v obci bude:

- rozvíjať a skvalitniť služby cestovného ruchu (v období 2006-2010 už realizovaná bola rozsiahla modernizácia kúpaliska, avšak neustále treba rozvíjať a skvalitniť služby CR),
- rozvíjať kvalitnú propagáciu a marketingové aktivity produktov a tak zabezpečovať efektívne využitie už existujúcich, ako aj plánovaných služieb cestovného ruchu.

V ďalšom rozvoji rekreačnej funkcie obce veľké rezervy predstavujú:

- Dunajská cyklistická cesta a na ne nadväzujúce odbočky,
- pohraničný styk so susednou obcou z Maďarska – Dunaalmás.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu ihrisk na termálnom kúpalisku, ako aj rekonštrukcia a výstavbu nových ubytovacích kapacít.

A9. Občianska vybavenosť obce

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami je rozmanitá a ich účel závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Administratíva

V zmysle zákona o obecnom zriadení obec má dva orgány: obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Každý z orgánov obce má svoje samostatné postavenie dané ústavou a zákonmi a nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti či nadriadenosti. Obyvatelia obce nepriamo, prostredníctvom týchto dvoch orgánov vykonávajú samosprávu obce. Ďalšie orgány, ako je napr. obecný úrad, komisie a pod. sú len odvodenými orgánmi obecného zastupiteľstva. Obecný úrad, ktorý je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu, zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Stavebné povolania pre obec sa vydávajú na Spoločnom stavebnom úrade v meste Komárno.

Spádovosť obce

Ukazovateľ	Lokalita
Sídlo matričného úradu	Iža
Sídlo pracoviska daňového úradu	Komárno
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Komárno
Sídlo Okresného súdu	Komárno
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Komárno
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Komárno
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Komárno
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Komárno

Prameň: Štatistický úrad SR

Školstvo

Tab. 48: Vývoj počtu detí v MŠ 2000-2010

Školský rok	Počet detí
2000/2001	13
2001/2002	13
2002/2003	15
2003/2004	16
2004/2005	17
2005/2006	8
2006/2007	7
2007/2008	7
2008/2009	7
2009/2010	7
2010/2011	8

Prameň: Obecný úrad

Jediným školským zariadením obce je materská škola s vyuč. jaz. maďarským, ktorú v školskom roku 2010/2011 navštevovalo 8 detí (v období 2000-2005 priemerný počet detí bolo

okolo 15). V obci sa nenachádza základná škola, miestne deti navštevujú základnú školu v susednej obci Iža, resp. základné školy v meste Komárno.

Zdravotníctvo, sociálne služby

Jediným zariadením zdravotníctva v obci je lekárska ambulancia nachádzajúca sa v priestoroch obecného domu, kde 1x týždenne je zabezpečená ordinácia všeobecného lekára pre dospelých. Komplexnejšie zdrav. služby sú zabezpečené v meste Komárno.

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Tieto služby a pomoc sú poskytované verejnou správou (štát, samospráva) a súkromnými poskytovateľmi (občianske združenia, neziskové organizácie, cirkevné organizácie atď.).

Kompetencie obcí v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov č. 448/2008 Z. z. definuje pôsobnosť obce nasledovne (v § 80): obec

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o

- 1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,

- 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,

- 3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,

- 4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,

- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,

- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie

- 1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,

- 2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,

- 3. opatrovateľskej služby,

- 4. prepravnej služby,

- 5. odľahčovacej služby,

- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,

- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,

- h) uzatvára zmluvu

- 1. o poskytovaní sociálnej služby,

- 2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

3. o uhradení ekonomicky oprávněných nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,

4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,

i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,

j) môže zriaďovať, zakladat' a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,

k) hradí inej obci alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,

l) poskytuje podľa § 75 ods.1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,

p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písme

o) a kontroluje ich plnenie,

q) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,

r) vedie evidenciu

1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,

2. rozhodnutí podľa písma c),

3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,

s) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,

t) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,

u) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

Občania nad 60 rokov tvoria najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Ďalšie sociálne znevýhodnené skupiny v obci sú nezamestnaní, deti a mládež.

Kompetencie obce vyplývajúce zo zákona o pomoci v hmotnej núdzi č.599/2003 Z.z. v aktuálnom znení a zo zákonov o štátnych sociálnych dávkach:

- obec v rámci svojej samosprávnej pôsobnosti
  - rozhoduje o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi,
  - vykonáva poradenstvo pri zabezpečení základných životných podmienok a pri pomoci v hmotnej núdzi,
  - zabezpečuje výkon osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi.

V obci nie je vybudované samostatné sociálne zariadenie.

V obci funguje základná organizácia Slovenského červeného kríža.

Kultúra, šport a ostatné služby

Kultúra je nielen ozdobou našej spoločnosti, ale je nezastupiteľnou sférou spoločenského života v dnešnej dobe. Pôsobí na myslenie a duchovne obohacuje celkový život človeka.

Rozvoj miestnej kultúrnej činnosti, organizovanie umeleckej činnosti, kultúrnych podujatí, záujmových činností a súťaží, výstav, divadelných predstavení a koncertov zabezpečujú predovšetkým kultúrny dom (kapacita 80 miest) a klub mládeže nachádzajúce sa v centre obce. Obec má aj obecnú knižnicu, nachádza sa v nej 2800 kníh a má takmer 100 registrovaných čitateľov. V obci – v areáli termálneho kúpaliska – sa nachádza aj prírodný amfiteáter a letné kino.

Spoločensky najaktívnejšími organizáciami a združeniami obce sú: základná organizácia CSEMADOK-u, klub dôchodcov (má cca 58 členov), Podkova divadelný súbor (súbor tvoria mladí ľudia z obce), Červený tulipán spevácky zbor (reprezentujúci tradičný folklór obce), Flashdance tanečná skupina (skupinu tvoria mladí ľudia z obce).

Tradičnými kultúrnymi akciami obce sú oslavy 15. marca, deň dôchodcov, hody na svätého Vendelína (s bohatým kultúrnym programom), mikulášske slávnosti, živý betlehem na 23. decembra v centre obce. V obci dlhoročnú tradíciu majú umelecké tábory organizované pre výtvarných umelcov strednej Európy každoročne v septembri. Z výsledkov tohto umeleckého podujatia obec vytvorila zbierku umeleckých diel (v zbierke je už takmer 200 diel).

V strednodobom horizonte je potrebné zrekonštruovať kultúrny dom, ako aj realizovať výstavbu parku kultúry a oddychu (kde pribudnú aj nové športové ihriská).

Šport má pre rozvoj spoločnosti kľúčový význam, športovanie prispieva k rozvoju osobnosti, rozvíja fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti a charakter človeka.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších zmien a doplnkov obec vykonáva okrem iného výstavbu, údržbu a správu športových zariadení, utvára podmienky pre telesnú kultúru a šport. V zmysle zákona č. 288/1997 Z.z. o telesnej kultúre obec utvára podmienky pre rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie telovýchovných, turistických a športových podujatí.

Zariadenia pre športovú činnosť predstavujú nasledovné športové priestory:

- futbalový štadión,
- rekreačný areál Patince – je to komplexný kúpeľno-rekreačný areál nadregionálneho významu s množstvom športových plôch: hádzanárske ihrisko, tenisové ihriská, ihrisko minigolf a množstvo ďalších zariadení vodného športu v areáli termálneho kúpaliska.

V riešenom území registrovaným športovým klubom je Futbalový klub Prameň.

Mimovládne organizácie, občianske združenia a ďalšie formy neziskových združení sú dôležitou súčasťou občianskej spoločnosti, so svojimi činnosťami prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality života. V riešenom území sa nachádza viac občianskych združení, podmienky ich vzniku a ich právne postavenie upravuje zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v znení neskorších predpisov.

Tab. 49: Zoznam občianskych združení so sídlom v obci Patince

Názov združenia
"PATHIAK"
... ergo sum
Dôchodcovia Path
Futbalový klub Prameň Patince
Jazdecký klub Kentaur
PAT-REK
PROPAT
Združenie EVA

Poznámka: Stav k 1.11.2010
Prameň: MV SR, 2010

Ostatné služby

Okrem vyššie uvedených zariadení občianskej vybavenosti v obci sa nachádza aj 1 kostol, 1 cintorín a 1 dom smútku.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať rekonštrukciu domu smútku a oplotenie cintorína.

A10. Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

Súčasný stav kvality životného prostredia záujmového regiónu je výsledkom vzájomného priestorového a časového pôsobenia stresových faktorov rôznej intenzity.

Voda

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 184/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Dunaj, ktorý ohraničuje územie mikroregiónu, patrí medzi najznečistenejšie toky Slovenska, je kontaminovaný odpadovými vodami priemyselného a komunálneho charakteru, ako aj poľnohospodárskym znečistením. Z areálovo-bodových konfliktov má najpodstatnejší význam absencia odkanalizovania (akumulácia odpadových vôd v žumpách a septikoch) a poľnohospodárska činnosť (je to hlavne spôsobené dusičnanmi, pesticídmi a únikom zo silážnych štiav).

Tab. 50: Kvalita povrchových vôd za obdobie 2003-2004

Tok - miesto odberu vzorky	Trieda kvality povrchových vôd a určujúce ukazovatele jednotlivých skupín						
	Kyslíkový režim	Základné fyzikálno-chemické ukazovatele	Nutrienty	Biologické ukazovatele	Mikrobiologické ukazovatele	Mikropolutanty	Rádioaktivita
DUNAJ - KOMÁRNO	II	II	II	III	IV	IV	I

Poznámka: Povrchové vody sú podľa kvality vody zaradované do 5 tried kvality: I. trieda - veľmi čistá voda, II. trieda - čistá voda, III. trieda - znečistená voda, IV. trieda - silne znečistená voda, V. trieda - veľmi silne znečistená voda

Prameň: Slovenský hydrometeorologický ústav, 2005

V období 2003-2004 bola na záujmovom úseku Dunaja kvalita vody v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu zaradená do II. triedy kvality (čistá), v skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov bola kvalita vody v toku na úrovni II. triedy kvality (čistá), v skupine biologických ukazovateľov voda bola zaradená do III. triedy kvality (znečistená), v skupine mikrobiologických ukazovateľov zaradená do IV. triedy kvality (silne znečistená). Na základe mikropolutantov voda Dunaja na danom úseku bola zaradená do IV. triedy kvality (silne znečistená), kým na základe nutrientov bola zaradená do II. triedy kvality.

Kvalita podzemných vôd v tejto oblasti sa pozoruje v kvartérnych sedimentoch rieky Dunaj. Zmeny režimu kolísania hladín v závislosti od hladiny v povrchovom toku patria k hlavným faktorom vplyvu zmien kvality podzemných vôd. V dôsledku vysokej priepustnosti zvodneného prostredia sa stáva problémom sekundárne znečistenie podzemných vôd poľnohospodárskou a priemyselnou výrobou, ale aj skládkovanie komunálnych odpadov a znečistenie komunálnych odpadových vôd.

Podzemné vody tejto oblasti sú vysoko mineralizované (od 680 mg/l do 1700 mg/l). Na vysokej mineralizácii sa výrazne podieľajú sírany - 650 mg/l, chloridy - 130 mg/l, taktiež obsah dusičnanov je zvýšený až na 65 mg/l. Príčinou tohto javu je vysoké zasolenie pôd vplyvom antropogénnej činnosti. K ďalším nevyhovujúcim ukazovateľom kvality podzemnej vody patrí nízke nasýtenie kyslíkom, železo je zvýšené do 2,6 mg/l. Z organických látok boli zistené ropné látky a prítomnosť benzopyrénu. Z pesticídnych látok bol identifikovaný lidan pod medznou hodnotou, avšak jeho prítomnosť potvrdzuje intenzívne poľnohospodárske

znečistenie. Sledovaná oblasť pririečnej zóny Dunaja je veľmi zraniteľná a zaťažená poľnohospodárskym znečistením.

Tab. 51: Prekročenie limitných hodnôt v podzemných vodách podľa STN 75 7111

Názov stanice	Ukazovateľ	Limitná hodnota	Nameraná hodnota	Jednotka
ZS Patince	Amónne ióny	0,500	0,850	mg/l
	Mangán	0,100	0,218	mg/l
	Celkový obsah železa	0,300	0,670	mg/l
	Sířany	250,000	258,000	mg/l

Prameň: Správa o stave ŽP Nitrianskeho kraja k roku 2002, 2003

Poznámka: ZS – základná sieť SHMÚ

Ovzdušie

Zákon č. 478/2002 Zb. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie nepatrí medzi zaťažené oblasti, ako aj širšie územie, obvod Komárno patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiám (čo je dôsledok spolupôsobenia viacerých faktorov: nížinný reliéf, absencia priemyselných závodov znečisťujúcich ovzdušie). Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne tuhými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO.

Rozhodujúce je znečistenie ovzdušia malými zdrojmi (lokálne kúreniská). Nemalý podiel na vysokej prašnosti má veterná erózia a poľnohospodárstvo. Závažné lokálne ohrozenia v znečistení ovzdušia spôsobujú v zberovej sezóne sušičky poľnohospodárskych podnikov, ako i aplikácia umelých pesticídov.

V obci Patince sa nenachádzajú výraznejšie (stredné) zdroje znečistenia ovzdušia.

Pôda

Z hľadiska kvality pôdneho fondu prevažná časť riešeného územia disponuje kvalitným pôdnym fondom. Pôdne pomery obce sú priaznivé pre rozvoj poľnohospodárstva, avšak s intenzívnym poľnohospodárstvom dochádza k zvyšovaniu veternej erózie. Kontaminované pôdy sa nenachádzajú v k.ú. obce. Všetky druhy pôd v rámci PPF v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov (nedoriešené koncovky v chovoch hospodárskych zvierat, veľkoblokový systém hospodárenia na ornej pôde, zjednodušené oševné procesy, chemizácia a mnohé ďalšie aktivity) a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže sa znížila ich prirodzená úrodnosť.

Lesy

Základným právnym predpisom upravujúcim starostlivosť o lesy je zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch, v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona sú lesy jedným z najväčších bohatstiev Slovenska, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj dreva pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú aj zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva.

V záujmovom území lesy majú malú rozlohu (lesné pozemky predstavujú menej ako 2% výmery obce). V budúcnosti by bolo potrebné zvýšiť lesné plochy.

Hluk a vibrácie

K negatívnym faktorom, ktoré nepriaznivo pôsobia a zhoršujú kvalitu životného prostredia, patria hluk a vibrácie. Ochrana obyvateľstva pred nadmerným hlukom a vibráciami je ošetrená zákonom č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí. Prípustná hodnota hluku od roku 1997 je 60 dB pre dennú dobu a 50 dB pre nočnú dobu.

V záujmovom území najväčším zdrojom hluku je intenzívna doprava prechádzajúca obytnou zónou na ceste I/63.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Uvedené činnosti sú zohľadnené v „Programu odpadového hospodárstva okresu Komárno do roku 2005“, ktorý vypracoval Okresný úrad v Komárne v r. 2002.

Infraštruktúru odpadového hospodárstva predstavujú zariadenia a objekty na nakladanie s odpadmi. Riešenie problematiky komunálneho odpadu a nový prístup k odpadom má vplyv na zlepšenie stavu životného prostredia a rast životnej úrovne obyvateľstva. Základným spôsobom zneškodňovania komunálneho odpadu je skládkovanie.

V obci Patince sú zabezpečené komplexné profesionálne služby v odpadovom hospodárstve:

- komunálny odpad sa zbiera v dvojtýždňovom intervale (ukladá sa na riadenú skládku v obci Iža),
- v obci je zavedený komplexný separovaný zber odpadu (vrátane PET fliaš, skla, papiera, nebezpečného odpadu (napr. akumulátory), bielej techniky atď.), zberné miesto sa nachádza vo dvore Obecného úradu.

Vzhľadom na prevažne poľnohospodársky ráz územia významný podiel na celkovej skladbe odpadu má odpad organického pôvodu popri samotným komunálnym odpadom. V budúcnosti by bolo vhodné zaviesť intenzívnejší separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov v obci.

V strednodobom horizonte je potrebné zvýšiť informovanosť občanov o separovanom zbere komunálnych odpadov, ako aj realizovať rekonštrukciu zberného dvora.

Kvalita životného prostredia

V procese aktualizácie environmentálnej regionalizácie Slovenska sa v roku 2001 spracoval súbor tematických máp za územie Slovenskej republiky (spravidla v 1:500 000) vyjadrujúcich stav zložiek životného prostredia a mieru pôsobenia rizikových faktorov životného prostredia.

Na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov sa vymedzilo 5 stupňov kvality životného prostredia (ohrozené územia z hľadiska životného prostredia podľa environmentálnej regionalizácie sú tie, ktoré sú zaradené do 4. a 5. stupňa kvality životného prostredia).

Na základe vyššie uvedenej metodiky v celkovom hodnotení úrovní životného prostredia v riešenom území je 3. stupňa, čo znamená, že je to prostredie mierne narušené. Možno však konštatovať, že riešené územie patrí medzi najmenej znečistené územia v okrese

Komárno. Hlavne je to spôsobené tým, že sa tu nenachádza žiadna priemyselná výroba a aj poľnohospodárstvo je v súčasnosti v útlme a nevyužíva umelé hnojivá (tak ako to bolo v minulosti).

Riešeným územím prechádza biokoridor nadregionálneho významu, rieka Dunaj so svojimi sprievodnými brehovými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami.

V strednodobom horizonte je potrebné realizovať výstavbu centra (hlavné námestie obce), výstavbu parku kultúry a oddychu (športové ihriská), ako aj zrekonštruovať miestne komunikácie.

A11. Rozvoj vidieka

Mikropriestor obce – na základe kritérií Európskej únie (zamestnanosť v poľnohospodárstve > 5,1 %, hustota obyvateľstva < 100/ km², miera nezamestnanosti > 10,7% - priemer za posledné tri roky) – je typickým vidieckym priestorom.

Na podporu rozvoja vidieckych obcí na Slovensku existuje viacero programov a nástrojov, z nich uvedieme tie najdôležitejšie.

Program obnovy dediny

Najrozšírenejším systémovým finančným nástrojom zamerajúcim sa na podporu rozvoja vidieckych obcí štátom na Slovensku je vládou schválené uznesenie č. 220/97, Program obnovy dediny na Slovensku (ďalej len POD). POD nesie charakteristické znaky regionálnej a štrukturálnej politiky EU (princípy partnerstva, programovania, koncentrácie, subsidiarity a transparentnosti) a jeho cieľom je, aby v rámci POD samospráva a obyvatelia dediny alebo mikroregiónu v spolupráci s odborníkmi a za finančnej pomoci z domácich a zahraničných zdrojov plánovali, projektovali a realizovali aktivity, ktoré prispievajú k zlepšeniu a skrášleniu životného prostredia s cieľom trvalého zvýšenia štandardu života na dedine so zachovaním jej špecifik.

Územné plánovanie

Územné plánovanie patrí k dôležitým nástrojom rozvoja sídiel. Územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.

Obstarávanie územných plánov v súlade s novelami stavebného zákona č. 50/1976 Zb. patrí do kompetencie obcí. Územné plánovanie komplexne rieši funkčné využitie územia, jeho cieľom je vytvárať predpoklady k súladu výstavby a iných činností ovplyvňujúcich rozvoj obce.

Územný plán obce je vypracovaný.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (č. 539/2008 Z.z.) s cieľom vytvárania komplexného systému podpory rozvoja regiónov ukladá obciam povinnosť vypracovať svoj strednodobý strategický program: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len PHSR). PHSR má obsahovať najmä **a)** analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb, **b)** úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej infraštruktúry, sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach, **c)** návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je vypracovaný.

Združenia obcí

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec má právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. V praxi najčastejším predmetom činnosti združenia obcí sú oblasti: sociálne veci, starostlivosť o životné prostredie, miestna doprava, školstvo, kultúra a miestny cestovný ruch. Svojou činnosťou združenie obcí napomáha využiť svoj prirodzený potenciál na dosiahnutie hospodárskeho, kultúrneho a sociálneho rozvoja územia, spoločne vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí.

Obec Patince aktívne spolupracuje aj s okolitými obcami z okresu/obvodu Komárno, ale aj so vzdialenejšími obcami z iných okresov/obvodov SR. Obec je členom mikroregionálneho združenia Most priateľstva, ktorého cieľom je zvýšiť kvalitu života v záujmovom priestore a prehĺbiť hospodársku, sociálnu a kultúrnu spoluprácu so susedným regiónom z Maďarska. Obec Patince je ešte aj členom ďalšieho mikroregionálneho združenia - Združenia miest a obcí Žitného ostrova.

Obec má aj dobré dvojstranné medzinárodné vzťahy, užšie spolupracuje s 2 obcami z Maďarska: Dunaalmás, Borsodszentgyörgy.

Finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja

Zákon o podpore regionálneho rozvoja (č. 539/2008 Z.z.) o finančnom zabezpečení podpory regionálneho rozvoja stanoví, že na finančné zabezpečenie podpory regionálneho rozvoja možno použiť prostriedky štátneho rozpočtu, štátnych fondov, rozpočtu samosprávnych krajov, rozpočtu obcí, prostriedky fyzických osôb, prostriedky iných právnických osôb, úvery a príspevky medzinárodných organizácií. Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť prostriedky z fondov Európskej únie.

Príjemcovia prostriedkov z finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja môžu byť podnikateľské subjekty, obce a nimi založené právnické osoby alebo združenia obcí, samosprávne kraje a nimi zriadené právnické osoby, neziskové organizácie a iné právnické osoby, ktoré o ne požiadajú a predložia projekt, podľa ktorého sa majú uskutočniť opatrenia obsiahnuté v regionálnych operačných programoch, v sektorových operačných programoch, v programoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a v programoch hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Na hospodárenie s finančnými prostriedkami poskytnutými zo štátneho rozpočtu, zo štátnych fondov a z fondov Európskej únie sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov). Kontrolu finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja z prostriedkov štátneho rozpočtu, štátnych fondov a fondov Európskej únie upravuje osobitný predpis (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 440/2000 Z.z. o správach finančnej kontroly v znení zákona č. 182/2002 Z.z., zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

A12. Financovanie obce, majetková a rozpočtová situácia obce

Podľa zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Vlastné príjmy v rozsahu podľa osobitných predpisov sú a) príjmy z majetku obce a z majetku prenechaného obci do užívania (nájom), b) výnosy z miestnych daní a z miestnych poplatkov, c) podiely na daniach v správe štátu, d) výnosy z pokút uložených za priestupky, e) iné príjmy.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Použitie štátnej dotácie je preskúmateľné štátnym orgánom podľa osobitných predpisov.

Obci, ktorej vlastné príjmy nepostačujú na plnenie úloh samosprávy, možno poskytnúť štátnu dotáciu podľa normatívu určeného vládou. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy. Na plnenie úloh spoločných pre viac obcí alebo z iného dôvodu môžu obce zriadiť spoločný fond; správu fondu vykonáva rada fondu ustanovená obcami, ktoré fond zriadili, a to podľa dohodnutých pravidiel.

Majetok obce

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce. Majetok obce sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Majetok obce, ktorý slúži na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila. Majetok obce a nakladanie s ním upravuje zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce

Rozpočet obce, upravený zákonom č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí [a) podiely na daniach v správe štátu, b) dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, c) ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok]. Rozpočet obce obsahuje príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy, finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, k rozpočtu samosprávneho kraja a finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám.

Príjmy rozpočtu obce

Príjmy rozpočtu obce sú:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu (zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady),
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu (zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov),
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov (napríklad zákon č. 369/1990 Zb., v znení neskorších predpisov),
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,
- b) zisk z podnikateľskej činnosti,
- c) návratné zdroje financovania,
- d) združené prostriedky.

Výdavky rozpočtu obce

Z rozpočtu obce sa uhrádzajú:

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.

Zostavovanie rozpočtu obce vychádza predovšetkým z viacročného rozpočtu, z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu ustanovených osobitným predpisom a zo schválených finančných vzťahov štátneho rozpočtu k rozpočtom územných samospráv. Obec je pri zostavovaní rozpočtu povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ne vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi. Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracujú do záverečného účtu obce.

Obec vedie účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, v znení neskorších predpisov. Ročnú účtovnú závierku obce overuje audítor, ako aj overuje ďalšie skutočnosti ustanovené osobitným zákonom. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovnávania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovujú osobitné zákony (zákon č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

B. SWOT analýza potenciálu rozvoja obce

Analýza rozvojového potenciálu obce Patince formou SWOT analýzy je spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce. Analýza sa dotýka 4 oblastí: **1.** Poloha, prírodné pomery, životné prostredie **2.** Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra **3.** Hospodárstvo, ekonomický rozvoj **4.** Bytový fond, technická infraštruktúra.

B1. Poloha, prírodné pomery, životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
• dobrá geografická poloha vzhľadom k rozvojovým pólom Bratislava, Budapešť, Nitra, Nové Zámky, Komárno, Esztergom • dobrá geografická poloha vzhľadom k dopravnému koridoru Dunaj (európsky multimodálny koridor) • veľmi priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a cestovného ruchu • prítomnosť geotermálnej vody v k.ú. obce • prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami • absencia väčších zdrojov znečisťovania živ. prostredia - dobrá kvalita živ. prostredia	• vysoký podiel ornej pôdy na úkor lesných a trv. trávnych porastov - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda (veľké bloky parciel ornej pôdy) • absencia hraničného priechodu medzi obcami Patince a Dunaalmás (izolovanosť spôsobená štátnou hranicou)
Príležitosti	Ohrozenia
• zlepšenie komunikačného prepojenia obce smerom na Komárno, Štúrovo a Dunaalmás • zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce, ako aj spolupráce s okolitými obcami • využitie prírodného potenciálu cestovného ruchu • zvýšenie ekologickej stability územia – uplatnenie princípov trvalo udržateľného rozvoja v ďalšom rozvoji územia • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách	• stagnácia už nadviazanej lokálnej, regionálnej, ako aj medzinárodnej spolupráce, resp. nenadviažu sa nové partnerské vzťahy • znižovanie ekologickej stability krajiny v dôsledku intenzívneho sa stresových faktorov (vysoko intenzívna poľnohospodárska výroba, znečisťovanie prírody vplyvom rozvoja dopravy)

B2. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
• multikulturálny ráz obyvateľstva (prítomnosť maďarskej národnosti) a dobré skúsenosti s multietnickým spolužitím • veľký záujem o bývanie v obci (migračný prírastok obyvateľstva) • veľa pracovných príležitostí v blízkych maďarských mestách: Komárom, Esztergom • záujem väčšiny nezamestnaných nájsť si prácu • potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb cestovného ruchu • zmodernizovaná materská škola • dobrá vybavenosť obce s kultúrnymi a športovými zariadeniami • dobrá spolupráca obecného zastupiteľstva s aktérmi lokálneho života • vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami v riešení spoločných problémov	• nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva • vysoká úmrtnosť obyvateľstva • nevyhovujúca vzdelanostná úroveň obyvateľstva - nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním • nevyhovujúci stav domu smútku • nevyhovujúci stav kultúrneho domu • nedostatok priestorov pre oddych v centre obce
Príležitosti	Ohrozenia
• rozvoj cestovného ruchu a multifunkčného poľnohospodárstva – kladný vplyv na tvorbu nových pracovných miest • obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel - tvorba nových pracovných miest • rozvoj celoživotného učenia ako záruky rozvoja adaptability pracovnej sily • zvýšenie starostlivosti o starých obyvateľov obce • rekonštrukcia kultúrneho domu • rekonštrukcia domu smútku • rekonštrukcia centra obce, zriadenie parku kultúry a oddychu	• pretrvávajúca nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva a výraznejšie starnutie populácie • odchod mladých a vzdelaných ľudí z obce z dôvodu chýbajúcich perspektív v obci, ako aj v jej mikropriestore • apatia nezamestnaných - pasívne zotrvávanie v sociálnej sieti • rast marginalizácie, vytlačanie čoraz väčšieho počtu rizikových skupín účastníkov z trhu práce a prehĺbenie sociálnej exklúzie • nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnej infraštruktúry

B3. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
• priaznivé prírodné podmienky pre kúpeľný cestovný ruch • tradícia cestovného ruchu • priaznivé podmienky pre multifunkčné poľnohospodárstvo – tradícia podnikania v poľnohospodárstve • vysoká iniciatívnosť podnikateľskej sféry v cestovnom ruchu • krásny vzhľad krajiny - vysoký potenciál pre rozvoj cestovného ruchu – veľmi dobré podmienky pre rozvoj cykloturistiky a agroturistiky	• nízka efektívnosť poľnohospodárskej výroby • zastaranosť technického vybavenia, strojov a zariadení v poľnohospodárskych podnikoch - nedostatočná kapitálová vybavenosť agropodnikov • nízka úroveň materiálno-technickej základne pre rozvoj cestovného ruchu • nedostatok kvalitných ubytovacích kapacít v areáli term. kúpaliska
Príležitosti	Ohrozenia
• zvyšujúci záujem o wellness cestovný ruch • zvyšujúci záujem o eko- a bioprodukty - ekologická produkcia rastlinných a živočíšnych produktov • rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov (napr. rozvoj agroturistiky, pestovanie liečivých rastlín, rozvíjanie ovocinárstva, poľovníctvo, oživenie remesiel) • vybudovanie služieb vidieckej turistiky a agroturistiky • rozvíjanie zariadení na športovo-telovýchovnú činnosť • rozšírenie a skvalitnenie ubytovacej kapacity areálu term. kúpaliska • rekonštrukcia zariadení termálneho kúpaliska, výstavba nových zariadení podporujúcich návštevnosť term. kúpaliska • skvalitnenie služieb kúpeľného cestovného ruchu • rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života • efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka • vytvorenie informačného systému o cestovnom ruchu obce	• znehodnocovanie prírodného agropotenciálu územia • nerozvíjanie marketingu územia a úrovne poskytovaných služieb cestovného ruchu • nezáujem o turistické produkty obce i regiónu • implementácia investičných programov bez rešpektovania princípov trvalo udržateľného rozvoja • neschopnosť subjektov písať kvalitné projekty a využívať podporné programy štátu a EU

B4. Bytový fond, technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
• dobrá kvalita bytového fondu • prítomnosť kanalizácie a ČOV • novovybudovaný prístav na Dunaji (kompa) • dobré pokrytie obce GSM signálom • dostupnosť širokopásmového internetu	• zlý technický stav miestnych komunikácií • dopravná preťaženosť obce na št. ceste I/63 • nízka úroveň kanalizácie • nevyhovujúci technický stav zberného dvora • nevybudovaná Dunajská cyklistická cesta • chýbajúca dopravná prepojenosť s obcou Dunaalmás
Príležitosti	Ohrozenia
• rozšírenie kanalizácie • rekonštrukcia zberného dvora • rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií • výstavba cyklistických chodníkov a cyklotrás • podpora projektov rozvoja bývania v obci • vytvorenie podmienok pre rozvíjanie a skvalitnenie bytového fondu obce • výstavba prístavu na Dunaji	• nedostatok finančných prostriedkov na ďalšie skvalitnenie technickej infraštruktúry • nerozšírenie kanalizácie • zhoršenie kvality miestnych komunikácií z dôvodu nedostatku financií na ich údržbu

C. Rozvojová stratégia obce

Pri spracovaní tohto dokumentu boli plno akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce (Národný plán regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008-2015, Územný plán veľkého územného celku Nitriansky kraj, Správa o stave životného prostredia Nitrianskeho kraja kroku 2002, Územný plán obce Patince), sektorové operačné programy, ako aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

(1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

(4) Analyticko-strategická časť obsahuje najmä

a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,

b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,

c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,

d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,

f) analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(5) Programová časť obsahuje najmä

a) zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie

programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,

e) časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

(6) Aktualizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(7) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(8) Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,⁸⁾ je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Stratégia, priority a ciele NSRR budú implementované prostredníctvom 11 operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince zohľadňuje možnosti získavania zdrojov zo spomenutých operačných programov. Podľa cieľov kohéznej politiky Európskej únie obec Patince leží v NUTS 2 regióne, ktorý spadá pod *Cieľ Konvergencia*. Tento cieľ je zameraný na urýchlenie štrukturálnej konvergenzie najmenej rozvinutých členských štátov a regiónov zlepšovaním podmienok rastu a zamestnanosti prostredníctvom zvyšovania a zlepšovania kvality investícií do hmotného a ľudského kapitálu, rozvoja inovácií a vedomostnej spoločnosti, prispôsobivosti na hospodárske a sociálne zmeny; ochrany, zlepšovania životného prostredia a administratívnej efektívnosti.

Tento programový dokument plne zohľadňuje **horizontálne priority** Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013, ktoré sú svojím charakterom a vplyvmi prierezovými témami všetkých priorít a budú rešpektované pri každom projekte/skupine projektov operačných programov, bez ohľadu na podporované tému alebo územie.

Tab. 52: Finančné alokácie 2007 – 2013 na operačné programy pre cieľ Konvergencia podľa rokov (ŠF a KF) v EUR, bežné ceny

Cieľ Konvergencia		Príspevok ES							
Operačný program	Fond	Celkom	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ERDF a KF									
Regionálny OP	ERDF	1 445 000 000	205 515 550	199 983 511	192 452 432	177 546 535	191 179 553	210 935 525	267 386 894
OP Životné prostredie	ERDF+KF	1 800 000 000	117 019 128	170 272 572	231 927 776	314 350 930	337 649 329	348 947 545	279 832 720
	ERDF	230 756 935	32 819 473	31 936 043	30 733 380	28 353 006	30 530 109	33 685 007	42 699 917
	KF	1 569 243 065	84 199 655	138 336 529	201 194 396	285 997 924	307 119 220	315 262 538	237 132 803
OP Doprava	ERDF+KF	3 206 904 595	249 781 696	326 787 231	415 525 000	532 362 447	571 994 412	596 078 824	514 374 985
	ERDF	877 409 097	124 789 767	121 430 694	116 857 795	107 806 882	116 084 899	128 080 795	162 358 265
	KF	2 329 495 498	124 991 929	205 356 537	298 667 205	424 555 565	455 909 513	467 998 029	352 016 720
OP Informatizácia spoločnosti	ERDF	993 095 405	141 243 286	137 441 319	132 265 485	122 021 210	131 390 682	144 968 236	183 765 187
OP Výskum a vývoj	ERDF	883 000 000	125 584 935	122 204 457	117 602 420	108 493 834	116 824 599	128 896 933	163 392 822
OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	ERDF	772 000 000	109 797 927	106 842 402	102 818 877	94 855 311	102 138 834	112 693 582	142 853 067
OP Zdravotníctvo	ERDF	250 000 000	35 556 323	34 599 224	33 296 268	30 717 394	33 076 047	36 494 036	46 260 708
OP Technická pomoc	ERDF	97 601 421	13 881 391	13 507 734	12 999 052	11 992 245	12 913 078	14 247 478	18 060 443
ESF									
OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia	ESF	864 000 000	122 882 654	119 574 916	115 071 904	106 159 312	114 310 819	126 123 387	159 877 008
OP Vzdelávanie	ESF	600 000 000	85 335 177	83 038 136	79 911 044	73 721 745	79 382 513	87 585 685	111 025 700
Spolu všetky fondy v rámci cieľa Konvergencia 2007 – 2013									
Spolu ERDF		5 548 862 858	789 188 652	767 945 384	739 025 709	681 786 417	734 137 801	810 001 592	1 026 777 303
Spolu KF		3 898 738 563	209 191 584	343 693 066	499 861 601	710 553 489	763 028 733	783 260 567	589 149 523
Spolu ESF		1 464 000 000	208 217 831	202 613 052	194 982 948	179 881 057	193 693 332	213 709 072	270 902 708

Prameň: Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013

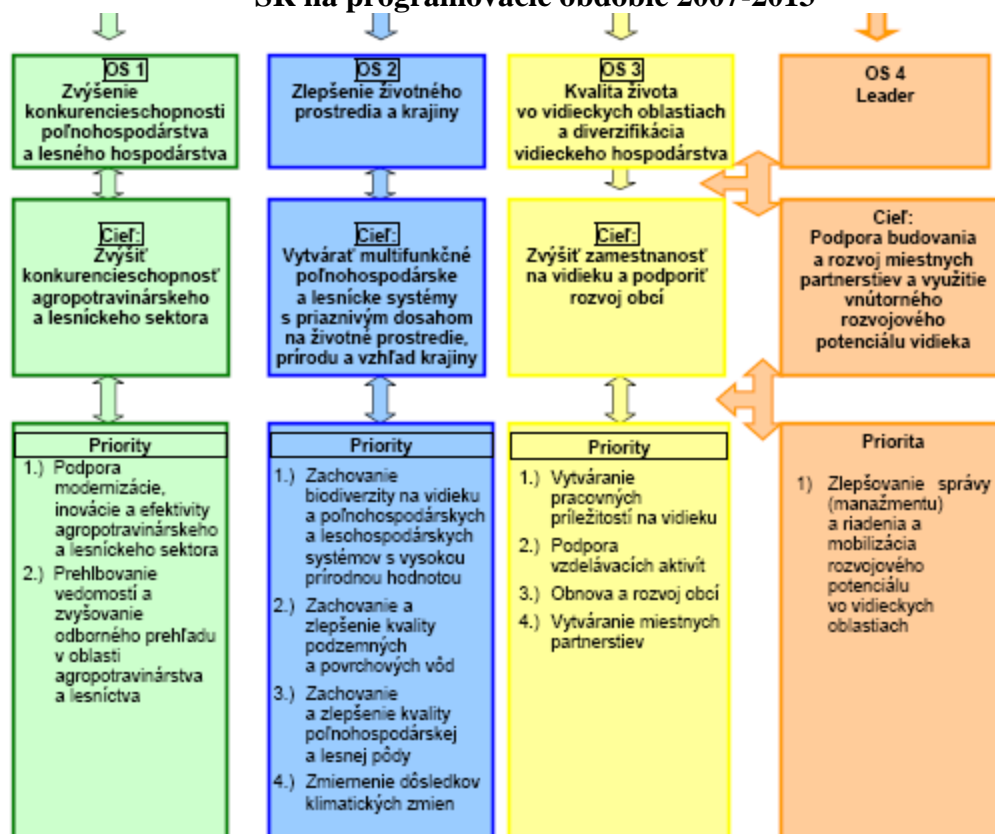
Tab. 53: Prehľad **horizontálnych priorít** Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky 2007-2013

Horizontálna priorita	Cieľ horizontálnej priority
A. marginalizované rómske komunity	Zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne MRK a zlepšenie ich životných podmienok
B. rovnosť príležitostí	Zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie
C. trvalo udržateľný rozvoj	Zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu
D. informačná spoločnosť	Rozvoj inkluzívnej informačnej spoločnosti

Prameň: Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013

Pri rozvoji obce Patince ďalším dôležitým strategickým dokumentom je **Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013**, ktorého ciele taktiež sú zakomponované do Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Okoličná na Ostrove – zo 4 rozvojových osí **Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013** najväčší význam pre rozvoj obce majú Os 3 a Os 4.

Graf 5: Prehľad osí, cieľov a priorít **Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013**

Prameň: Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013

Tab. 54: Prehľad rozdelenia finančných zdrojov **Národného strategického plánu rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013** na úrovni osí pre regióny cieľa Konvergencia na roky 2007-2013 (bežné ceny)

Os	Verejný príspevok		
	Celkom €	EAFRD €	SR €
Os 1	810 612 482	607 959 361	202 653 121
Os 2	1 206 268 574	965 014 859	241 253 715
Os 3	347 405 350	260 554 012	86 851 338
Os 4	72 376 115	57 900 892	14 475 223
Technická pomoc	52 517 816	39 388 362	13 129 454
Z toho: NSRV – prevádzkové	533 333	400 000	133 333
NSRV – akčný plán	2 133 333	1 600 000	533 333
Celkom	2 489 180 337	1 930 817 486	558 362 851

Poznámka: NSRV – národná sieť rozvoja vidieka

EAFRD – Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka

Prameň: Národný strategický plán rozvoja vidieka SR na programovacie obdobie 2007-2013

Tab. 55: Prehľad pravidiel štruktúry spolufinancovania projektov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 pre prijímateľa – obec (príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou)

Obec, príp. RozO, PO zriadené obcou	Celkové oprávnené výdavky		
	Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	
	ERDF, ESF alebo Kohézny fond	Štátny rozpočet	Obec
	Spolu		
	85,0 %	10,0 %	5,0 %
			100,0 %

Poznámka: V prípade, ak je prijímateľom obec, príp. RozO, PO zriadená obce, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom príspevok z ERDF, ESF a Kohézneho fondu sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok obce vo výške 5,0 %.

Prameň: Návrh stratégie financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007– 2013, Ministerstvo financií SR, 2007

Na základe rozhodnutia Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 3/2007 zo 6. júna 2007 pre účely NSRR SR na roky 2007-2013 riešené územie, t.j. obec Patince bola zaradená do kategórie „OBCE, KTORÉ NIE SÚ PÓLMI RASTU LEŽIACE V ZÁUJMOVOM ÚZEMÍ INOVAČNÝCH PÓLOV RASTU“.

Rozvoj obce Patince môže posilniť aj cezhraničná spolupráca, ktorá je v rámci cieľa Európskej územnej spolupráce implementovaná prostredníctvom operačných programov zameraných na vnútorné hranice Európskej únie pokrývajúce predovšetkým nasledujúce oblasti:

- podpora podnikania, najmä rozvoj malých a stredných podnikov, cestovného ruchu, kultúry a cezhraničného obchodu,
- podpora a zlepšenia spoločnej ochrany a starostlivosti o prírodné prostredie a kultúrne dedičstvo, ako aj prevencia prírodných a technologických rizík
- podpora prepojenia mestských a vidieckych oblastí,
- zníženie izolovanosti zlepšením prístupu k dopravným, informačným a komunikačným sieťam a službám, ako aj cezhraničných vodných, odpadových a energetických systémov a zariadení,
- rozvoj spolupráce, kapacít a spoločného využívania infraštruktúry, najmä v zdravotníctve, kultúre, cestovnom ruchu a školstve.

Obec Patince sa nachádza na oprávnenom území Programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika – Slovenská republika 2007-2013, ktorého strategickým cieľom je zvýšenie úrovne hospodárskej a sociálnej integrácie maďarsko-slovenskej prihraničnej oblasti.

Strategický program a akčný plán Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Patince sú v súlade s globálnym cieľom, strategickými cieľmi a prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008-2015.

V rámci obdobia rokov 2008-2015 si Nitriansky samosprávny kraj zadal 12 priorít, ktoré vytvárajú základnú štruktúru rozvojovej stratégie programu:

- Veda, výskum, inovácie
- Priemysel a služby
- Cestovný ruch
- Pôdohospodárstvo
- Ochrana zložiek životného prostredia
- Udržateľný rozvoj krajiny
- Vzdelávanie a trh práce
- Sociálna infraštruktúra
- Nadregionálna dopravná infraštruktúra
- Regionálna a miestna dopravná infraštruktúra
- Územná a medziregionálna spolupráca
- Moderné manažérske postupy v regionálnej samospráve

Zámerom tejto kapitoly je identifikácia prioritných rozvojových oblastí obce a zároveň stanovenie strategických cieľov, priorít a opatrení predstavujúcich rozvojovú stratégiu obce nadväzujúcu na výsledky komplexného auditu rozvojového potenciálu záujmového územia, na SWOT analýzu a na vyššie uvedené programové dokumenty.

Vychádzajúc z analýzy existujúceho stavu hospodárskych a sociálnych podmienok v obci boli identifikované nasledovné prioritné oblasti rozvoja obce: 1. Oblasť ľudských zdrojov, 2. Oblasť sociálnych služieb, 3. Oblasť zdravotníctva, 4. Oblasť školstva, 5. Oblasť športu, 6. Oblasť kultúry, histórie a tradícií, 7. Oblasť hospodárstva, 8. Oblasť rozvoja bývania, 9. Oblasť dopravy a technickej infraštruktúry, 10. Oblasť životného prostredia.

C1. Strategická vízia obce Patince

Vízia obce Patince

„Patince – centrum cestovného ruchu so spokojným a aktívnym obyvateľstvom vo vysokokvalitnom životnom prostredí.“

V roku 2016 obec Patince bude významným centrom kúpeľného cestovného ruchu na západnom Slovensku. Obec sa intenzívne bude starať o marginalizované skupiny a bude podporovať rovnosť príležitostí. Ľudia sa budú zaujímať o dianie v obci a venovať svoj čas aj skrášľovaniu svojho okolia a obce. Ekonomika bude založená na cestovnom ruchu (popri kúpeľnom cestovnom ruchu v obci merateľný význam bude mať aj vidiecky cestovný ruch a nedostatočné prvky technickej infraštruktúry obce budú odstránené). Priame dopravné prepojenie obce Patince s obcou Dunaalmás bude zabezpečené cez Dunaj pomocou kompa. Kvalita životného prostredia bude vysoká.

C2. Strategický program

1. Ľudské zdroje

Strategický cieľ: *Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile, rozvoj inkluzívneho trhu práce a rovnosti príležitostí, zvýšenie kvalifikačného potenciálu a adaptability pracovnej sily. Zvýšenie počtu obyvateľstva obce.*

Priorita 1: Zabezpečiť konkurencieschopnosť obyvateľov obce

Opatrenie 1.1. Zvýšenie kvalifikácie miestnych obyvateľov

Aktivita 1.1.1. Podpora rekvalifikačných kurzov pre obyvateľov obce

Aktivita 1.1.2. Podpora výcvikových a vzdelávacích programov poskytujúcich rôzne kvalifikácie s ohľadom na dynamiku trhu práce

Aktivita 1.1.3. Podpora vzdelávacích programov zameraných na občanov s nízkym vzdelaním

Opatrenie 1.2. Spolupráca aktérov trhu práce

Aktivita 1.2.1. Podpora aktívnej komunikácie a spolupráce zamestnávateľov, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, vzdelávacích zariadení a ďalších aktérov trhu práce, dosiahnuť lepšiu prípravu a využitie pracovnej sily na trhu práce v regióne

Priorita 2: Zabezpečiť rovnosť príležitostí na pracovnom trhu obce

Opatrenie 2.1. Podpora zamestnávania osôb s dôrazom na dlhodobo nezamestnaných

Aktivita 2.1.1. Zdokonaľovanie zručností nezamestnaných v oblasti informačných a komunikačných technológií

Aktivita 2.1.2. Realizácia projektov a programov orientovaných na aktívnu politiku trhu práce

Opatrenie 2.2. Podpora zamestnatelnosti marginalizovaných skupín obyvateľstva

Aktivita 2.2.1. Podpora budovania chránených dielní pre zdravotne postihnutých občanov

Aktivita 2.2.2. Podpora rekvalifikačných programov pre starších ľudí

Aktivita 2.2.3. Podpora programov na elimináciu prejavov diskriminácie na trhu práce postavenej na akomkoľvek základe

Priorita 3: Zabezpečiť rast počtu obyvateľstva obce

Opatrenie 3.1. Vytvorenie príťažlivých podmienok bývania v obci

Aktivita 3.1.1. Podpora zvýšenia kvality bývania v obci

Aktivita 3.1.2. Podpora všeobecného spoločensko-ekonomického rozvoja obce

2. Sociálna oblasť

Strategický cieľ: *Zníženie percenta sociálne ohrozených a vylúčených obyvateľov obce. Zlepšenie sociálnej starostlivosti a služieb pre marginalizované skupiny a deti a podpora sociálneho zapojenia nezamestnaných. Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry.*

Priorita 1: Starostlivosť o spoločenské skupiny, ktoré vyžadujú pomoc

Opatrenie 1.1. Starostlivosť o mládež

Aktivita 1.1.1. Podpora mládežníckych organizácií

Opatrenie 1.2. Starostlivosť o dôchodcov

Aktivita 1.2.1. Rozvoj opatrovateľskej služby

Aktivita 1.2.2. Podpora činnosti klubu dôchodcov

Opatrenie 1.3. Starostlivosť o zdravotne postihnutých

Aktivita 1.3.1. Odbúranie bariér verejných a kultúrnych inštitúcií, obchodov, hotelov a stravovacích zariadení v zmysle platnej legislatívy

Aktivita 1.3.2. Odbúranie bariér komunikačnej infraštruktúry a jej vybavenie špeciálnymi signálnymi zariadeniami pre zdravotne postihnutých v zmysle bežnej európskej úrovne

Opatrenie 1.4. Starostlivosť o marginalizované skupiny

Aktivita 1.4.1. Podpora reintegrácie marginalizovaných skupín

Priorita 2: Zabezpečenie kvalitnej sociálnej infraštruktúry

Opatrenie 2.1. Starostlivosť o objekty sociálnej infraštruktúry

Aktivita 2.1.1. Riešiť opravu, rekonštrukciu a výstavbu sociálnych zariadení podľa potrieb obyvateľov a možností obce

3. Zdravotníctvo

Strategický cieľ: *Zvyšovať kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, čím sa zvýši kvalita života a spokojnosť občanov. Zvýšiť zdravotné povedomie občanov.*

Priorita 1: Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva

Opatrenie 1.1. Podpora zdravotníckej osvetu a zdravý životný štýl

Aktivita 1.1.1. Spolupráca s organizáciami zabezpečujúcimi zdravotnícku osvetu a zdravý životný štýl

Aktivita 1.1.2. Podpora programov a organizácií podporujúcich prevenciu rôznych druhov závislostí

Priorita 2: Zlepšiť životné podmienky ovplyvňujúce zdravie

Opatrenie 2.1. Vytvoriť podmienky pre zdravé a bezpečné životné prostredie

Aktivita 2.1.1. Vytvoriť podmienky na ochranu zdravia pred škodlivými biologickými, fyzikálnymi, chemickými a abiotickými faktormi v životnom i pracovnom prostredí

Priorita 3: Zvýšenie úrovne zdravotníckych služieb

Opatrenie 3.1. Zabezpečenie kvalitných zdravotníckych služieb

Aktivita 3.1.1. Podpora rozvoja zdravotníckych služieb v obci

4. Školstvo

Strategický cieľ: *Zvýšiť úroveň výchovy v miestnej materskej škole a zabezpečiť kvalitnú školskú infraštruktúru.*

Priorita 1: Kvalitný predškolský výchovný systém

Opatrenie 1.1. Zvýšenie efektivity výchovného systému

Aktivita 1.1.1. Podpora záujmových aktivít s dôrazom na rozvoj kreativity, zručnosti a osobnosti mladej generácie

Aktivita 1.1.2. Podpora prevenčných aktivít so zameraním na propagáciu zdravého životného štýlu

Aktivita 1.1.3. Zapájanie sa do regionálnych, nadregionálnych a medzinárodných rozvojových projektov

Priorita 2: Kvalitná predškolská infraštruktúra

Opatrenie 2.1. Zlepšenie podmienok slúžiacich na predškolskú výchovu

Aktivita 2.1.1. Zabezpečenie kvalitných podmienok výchovy v miestnej materskej škole

5. Šport

Strategický cieľ: *Podpora športových aktivít občanov obce – podpora rozvoja telesnej kultúry. Zlepšenie možnosti voľno-časových športových aktivít detí, mládeže a dospelých podporujúcich zdravý životný štýl.*

Priorita 1: Rozvoj možností športovania

Opatrenie 1.1. Rozvoj masového športu

Aktivita 1.1.1. Rekonštrukcia a výstavba ihrísk

Aktivita 1.1.2. Podpora organizovania programov masového charakteru

Aktivita 1.1.3. Zvýšiť osvetu o pozitívnom vplyve športu na zdravie

Opatrenie 1.2. Zabezpečenie kvalitných športových zariadení

Aktivita 1.2.1. Rekonštrukcia a modernizácia športových zariadení

Aktivita 1.2.2. Výstavba nových športových zariadení

Opatrenie 1.3. Zabezpečenie prezentácie obce na športových podujatiach

Aktivita 1.3.1. Podpora športových klubov obce

6. Kultúra, história, tradícia

Strategický cieľ: *Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce, rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít. Vytvoriť optimálne podmienky pre rozvoj kultúry.*

Priorita 1: Zvýšenie úrovne kultúrnej ponuky

Opatrenie 1.1. Investície do kultúrnej infraštruktúry

Aktivita 1.1.1. Modernizácia a rekonštrukcia priestorov a objektov slúžiacich na usporiadanie kultúrnych aktivít

Aktivita 1.1.2. Výstavba nových objektov na usporiadanie kultúrnych aktivít

Opatrenie 1.2. Zvýšenie spokojnosti občanov s ponukou programov

Aktivita 1.2.1. Podpora kultúrnych podujatí

Aktivita 1.2.2. Podpora miestnych kultúrnych organizácií

Opatrenie 1.3. Vytvorenie podmienok pre zachovávanie, zveľaďovanie a šírenie kultúrneho dedičstva

Aktivita 1.3.1. Podpora festivalov s ľudovo-umeleckým zameraním a zvyšovanie ich kvalitatívnej úrovne

Aktivita 1.3.2. Zvýšiť záujem obyvateľov a návštevníkov o aktivity v oblasti kultúry ako jedného zo základných atribútov rozvoja obce

7. Hospodárstvo

Strategický cieľ: *Vytvorenie kvalitných podmienok na podnikanie v rôznych odvetviach hospodárstva, rešpektujúcich kvalitné životné a prírodné prostredie. Podporiť cestovný ruch ako najperspektívnejšie hospodárske odvetvie obce.*

Priorita 1: Posilnenie hospodárstva obce zakladajúceho na cestovnom ruchu

Opatrenie 1.1. Posilnenie malých a stredných podnikateľov

Aktivita 1.1.1. Podpora rozvoja malých a stredných podnikateľov s akcentom na služby v cestovnom ruchu

Aktivita 1.1.2. Podpora multifunkčného poľnohospodárstva

Opatrenie 1.2. Rozvoj turistických produktov

Aktivita 1.2.1. Podpora vytvárania nových turistických produktov, skvalitnenie služieb termálneho kúpaliska

Aktivita 1.2.2. Rekonštrukcia a výstavba nových ubytovacích kapacít pre rozvoj cest. ruchu

Aktivita 1.2.3. Zlepšenie spolupráce súkromného sektora a obce s cieľom vytvorenia nových produktov v cestovnom ruchu v celom spektre možných aktivít

Aktivita 1.2.4. Tvorba a distribúcia propagačných materiálov, vydávanie informačnej literatúry o primárnej a sekundárnej ponuke cestovného ruchu v tlačenej i elektronickej podobe

Opatrenie 1.3. Spolupráca v záujme hospodárskeho rozvoja

Aktivita 1.3.1. Intenzívna spolupráca s aktérmi hospodárskeho života doma i v zahraničí

Aktivita 1.3.2. Účasť obce na projektoch podporujúcich cestovný ruch v danom regióne

Aktivita 1.3.3. Tvorba cezhraničnej ponuky turistických a voľnočasových aktivít

Aktivita 1.3.4. Výstavba cezhraničnej turistickej infraštruktúry (napr. cyklotrás, zabezpečenie dopravného prepojenia obce Patince so susednou obcou Dunaalmás cez Dunaj)

Aktivita 1.3.5. Intenzívna spolupráca s členskými obcami mikroregionálneho združenia Združenie Most priateľstva

8. Rozvoj bývania

Strategický cieľ: *Vytvoriť podmienky pre kvalitné bývanie reagujúce na potreby a požiadavky občanov obce a potenciálnych budúcich obyvateľov obce.*

Priorita 1: Skvalitnenie bytovej situácie

Opatrenie 1.1. Rozvoj výstavby rodinných domov

Aktivita 1.1.1. Zabezpečiť stavebné pozemky na výstavbu rodinných domov

Priorita 2: Zvýšenie atraktivity obce

Opatrenie 2.1. Skrášlenie vzhľadu obce a zvýšenie kvality prostredia bývania

Aktivita 2.1.1. Rekonštrukcia centrálnej zóny obce

Aktivita 2.1.2. Vytvorenie parku kultúry a oddychu

9. Doprava, technická infraštruktúra

Strategický cieľ: *Zvýšenie kvality, bezpečnosti a plynulosti dopravy v obci Patince a minimalizovať jej negatívny vplyv na obyvateľov a návštevníkov obce. Využiť dobrú dopravnú polohu obce na medzinárodnej vodnej ceste Dunaj a skvalitnením infraštruktúry prístavu v obci prispievať k celkovému socio-ekonomickému rozvoju obce i jej mezopriestoru. Modernizácia a rozšírenie inžinierskych sietí.*

Priorita 1: Modernizácia cestnej dopravy

Opatrenie 1.1. Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Aktivita 1.1.1. Rekonštrukcia a budovanie miestnych komunikácií a chodníkov

Aktivita 1.1.2. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia

Aktivita 1.1.3. Podpora aktivít na zmiernenie negatívnych vplyvov spôsobených št. cestou I/63 na životné prostredie

Priorita 2: Rozvoj vodnej dopravy

Opatrenie 2.1. Rozvoj infraštruktúry vodnej dopravy

Aktivita 2.1.1. Skvalitnenie infraštruktúry prístavu na Dunaji v obci

Aktivita 2.1.2. Podpora vytvorenia hraničného priechodu medzi obcami Patince a Dunaalmás (susedná obec z Maďarska)

Priorita 3: Rozvoj cyklistickej dopravy

Opatrenie 3.1. Rozvoj infraštruktúry cyklistickej dopravy

Aktivita 3.1.1. Podpora výstavby Dunajskej cyklistickej cesty

Priorita 4: Rozvoj hromadnej dopravy

Opatrenie 4.1. Optimalizácia výkonu hromadnej dopravy

Aktivita 4.1.1. Podpora kvalitnej a spoľahlivej hromadnej dopravy

Priorita 5: Rozvoj inžinierskych sietí

Opatrenie 5.1. Rozšírenie a skvalitnenie inžinierskych sietí

Aktivita 5.1.1. Rozšírenie a modernizácia inžinierskych sietí

10. Životné prostredie

Strategický cieľ: *Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, skrášlenie vzhľadu obce, podpora environmentálnej výchovy detí predškolského a školského veku i širokej verejnosti.*

Priorita 1: Zlepšenie stavu životného prostredia

Opatrenie 1.1. Zníženie zaťaženia životného prostredia

Aktivita 1.1.1. Rozširovanie kanalizácie

Aktivita 1.1.2. Zabezpečenie vhodných priestorov a objektov pre separovaný zber odpadu

Opatrenie 1.2. Zlepšenie stavu verejnej zelene a úprava verejných plôch

Aktivita 1.2.1. Úprava a budovanie plôch a zariadení verejnej zelene

Aktivita 1.2.2. Úprava verejných plôch

Priorita 2. Zníženie antropogénnych vplyvov na životné prostredie

Opatrenie 2.1. Riešenie problémov odpadového hospodárstva

Aktivita 2.1.1. Rekultivácia divokých skládok, sanácia starých environmentálnych záťaží

Aktivita 2.1.2. Zvýšenie angažovanosti občanov obce v procese zvyšovania objemu separovaného odpadu

Opatrenie 2.2. Zapojenie verejnosti do zlepšenia stavu životného prostredia

Aktivita 2.2.1. Environmentálna výchova detí a širokej verejnosti

D. Akčný plán obce Patince na obdobie 2010-2016

Akčný plán

Oblasť / poradové číslo projektu Viazanosť na strategický program (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita) Názov projektu	Časový harmonogram	Koor-dinátor	Finančná náročnosť v EUR	Verejné výdavky spolu v EUR	Verejné výdavky v EUR				Súkromné výdavky v EUR	Poznámky
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU		
2/1 2.2.1.1. Rekonštrukcia domu smútku a oplotenie cintorína	2010-2016	Obec Patince	99 582,-	99 582,-	4 979,-	-	19 916,-	74 687,-	-	-
5/1 5.1.1.1. Rekonštrukcia ihrísk na termálnom kúpalisku	2010-2016	Obec Patince	99 582,-	99 582,-	4 979,-	-	19 916,-	74 687,-	-	-
6/1 6.1.1.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	2010-2016	Obec Patince	165 970,-	165 970,-	8 298,-	-	33 194,-	124 478,-	-	-

7/1 7.1.2.2. Rekonštrukcia a výstavba nových ubytovacích kapacít na termálnom kúpalisku	2010- 2016	Obec Patince	995 818,-	995 818,-	49 791,-	-	199 163,-	746 864,-	-	-
8/1 8.2.1.1. Výstavba centra – námestie	2010- 2016	Obec Patince	331 939,-	331 939,-	16 596,-	-	66 388,-	248 955,-	-	-
8/2 8.2.1.2. Výstavba parku kultúry a oddychu (športové ihriská)	2010- 2016	Obec Patince	33 194,-	33 194,-	1 660,-	-	6 639,-	24 895,-	-	-
9/1 9.1.1.3. Rekonštrukcia verejnej komunikácie	2010- 2016	Obec Patince	663 878,-	663 878,-	33 194,-	-	132 776,-	497 908,-	-	-

9/2 9.3.1.1. Výstavba cyklotrasy Patince	2010- 2016	Obec Patince	165 970,-	165 970,-	8 298,-	-	33 194,-	124 478,-	-	-
9/3 9.5.1.1. Rekonštrukcia vodovodných potrubí	2010- 2016	Obec Patince	165 970,-	165 970,-	8 299,-	-	33 194,-	124 477,-	-	-
10/1 10.1.1.1. Vybudovanie kanalizácie	2010- 2016	Obec Patince	995 818,-	995 818,-	49 791,-	-	199 163,-	746 864,-	-	-
10/2 10.1.1.2. Rekonštrukcia zberného dvora	2010- 2016	Obec Patince	99 581,-	99 581,-	4 979,-	-	19 916,-	74 686,-	-	-

Projektové zámery

Projektový zámer (oblasť / poradové číslo projektu): 2/1

Názov projektu		Rekonštrukcia domu smútku a oplotenie cintorína
Cieľ projektu		Cieľom projektu je zvýšiť kvalitu občianskej vybavenosti obce, a to zastrešením priestoru pred domom smútku a oplotením cintorína.
Termín		2010-2016
Garant		Obec Patince
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu - EUR		99 582,-
Verejné zdroje	miestne zdroje	4 979,-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	19 916,-
	zdroje EU	74 687,-
	verejné zdroje spolu	99 582,-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zrekonštruovaný dom smútku a oplotený cintorín
Užívatelia		Návštevníci cintorína
Indikátory monitoringu		Zvýšená kvalita občianskej vybavenosti obce, dôstojnejšie podmienky na smútočných obradoch

Projektový zámer: 5/1

Názov projektu		Rekonštrukcia ihrísk na termálnom kúpalisku
Cieľ projektu		Zámerom projektu je zabezpečiť kvalitné ihriská pre deti odpočívajúce v rekreačnom areáli termálneho kúpaliska.
Termín		2010-2016
Garant		Obec Patince
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu - EUR		99 582,-
Verejné zdroje	miestne zdroje	4 979,-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	19 916,-
	zdroje EU	74 687,-
	verejné zdroje spolu	99 582,-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zrekonštruované ihriská
Užívatelia		Deti navštevujúce termálne kúpalisko
Indikátory monitoringu		Zvýšená návštevnosť kúpaliska, rast atraktivity obce

Projektový zámer: 6/1

Názov projektu		Rekonštrukcia kultúrneho domu
Cieľ projektu		Zámerom je zrekonštruovaním kultúrneho domu (výmena strechy atď.) zabezpečiť kvalitné podmienky rozvoja kultúrneho života v obci.
Termín		2010-2016
Garant		Obec Patince
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu - EUR		165 970,-
Verejné zdroje	miestne zdroje	8 298,-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	33 194,-
	zdroje EU	124 478,-
	verejné zdroje spolu	165 970,-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zrekonštruovaný kultúrny dom
Užívatelia		Obyvatelia, návštevníci kultúrnych podujatí
Indikátory monitoringu		Znižovanie prevádzkových nákladov budovy, zvýšenie počtu a úrovne kultúrnych podujatí organizovaných v obci

Projektový zámer: 7/1

Názov projektu		Rekonštrukcia a výstavba nových ubytovacích kapacít na termálnom kúpalisku
Cieľ projektu		Cieľom projektu je skvalitniť infraštruktúru cestovného ruchu rekonštrukciou cca 300, resp. výstavbou ďalších 250 ubytovacích kapacít.
Termín		2010-2016
Garant		Obec Patince
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu - EUR		995 818,-
Verejné zdroje	miestne zdroje	49 791,-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	199 163,-
	zdroje EU	746 864,-
	verejné zdroje spolu	995 818,-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Zvýšená a kvalitnejšia ubytovacia kapacita termálneho kúpaliska: 250 nových miest, resp. 300 zrekonštruovaných miest
Užívatelia		Turisti
Indikátory monitoringu		Zvýšená ubytovacia kapacita termálneho kúpaliska, zvýšená návštevnosť obce

Projektový zámer: 8/1

Názov projektu		Výstavba centra – námestie
Cieľ projektu		Cieľom projektu je skrášlenie centrálnej zóny obce, zvýšenie atraktívnosti obce tak pre miestnych obyvateľov, ako aj pre návštevníkov regiónu.
Termín		2010-2016
Garant		Obec Patince
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu - EUR		331 939,-
Verejné zdroje	miestne zdroje	16 596,-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	66 388,-
	zdroje EU	248 955,-
	verejné zdroje spolu	331 939,-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Atraktívna, revitalizovaná centrálna zóna obce
Užívatelia		Obyvatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu		Rast atraktivity obce, zvýšenie návštevnosti obce, spokojnosť obyvateľov so vzhľadom centra obce

Projektový zámer: 8/2

Názov projektu		Výstavba parku kultúry a oddychu (športové ihriská)
Cieľ projektu		Cieľom projektu je skvalitniť architektonický ráz centra obce vybudovaním parku kultúry a oddychu.
Termín		2010-2016
Garant		Obec Patince
Spolupráca (partneri)		-
Oprávnené náklady spolu - EUR		33 194,-
Verejné zdroje	miestne zdroje	1 660,-
	regionálne (VUC) zdroje	-
	národné zdroje/štátny rozpočet	6 639,-
	zdroje EU	24 895,-
	verejné zdroje spolu	33 194,-
Súkromné zdroje	podnikatelia	-
	nadácie	-
	iné	-
	súkromné zdroje spolu	-
Výstupy		Novovytvorený priestor oddychu v centre obce
Užívatelia		Obyvatelia, návštevníci obce
Indikátory monitoringu		Rast atraktivity obce, rast počtu turistov navštevujúcich obec pre rekreačné účely

Projektový zámer: 9/1

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia miestnych komunikácií
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je zrekonštruovať miestne komunikácie po vybudovaní verejnej kanalizácie a tak zabezpečiť kvalitné dopravné podmienky v obci.
<i>Termín</i>		2010-2016
<i>Garant</i>		Obec Patince
<i>Spolupráca (partneri)</i>		-
<i>Oprávnené náklady spolu - EUR</i>		663 878,-
Verejné zdroje	<i>miestne zdroje</i>	33 194,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	132 776,-
	<i>zdroje EU</i>	497 908,-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	663 878,-
Súkromné zdroje	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>nadácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Kvalitné a moderné miestne komunikácie
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia, návštevníci obce, podnikatelia, účastníci cestnej premávky
<i>Indikátory monitoringu</i>		Dĺžka zrekonštruovaných miestnych komunikácií, skvalitnenie a zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky

Projektový zámer 9/2

<i>Názov projektu</i>		Výstavba cyklotrasy Patince
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je skvalitniť infraštruktúru cestovného ruchu obce výstavbou cyklotrasy umožňujúcej zviditeľniť obec ako stredisko cestovného ruchu.
<i>Termín</i>		2010-2016
<i>Garant</i>		Obec Patince
<i>Spolupráca (partneri)</i>		-
<i>Oprávnené náklady spolu - EUR</i>		165 970,-
Verejné zdroje	<i>miestne zdroje</i>	8 298,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	33 194,-
	<i>zdroje EU</i>	124 478,-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	165 970,-
Súkromné zdroje	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>nadácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Vybudovaná cyklotrasa ako súčasť Dunajskej cyklistickej cesty
<i>Užívatelia</i>		Turisti, obyvatelia
<i>Indikátory monitoringu</i>		Dĺžka postavenej cyklotrasy, zvýšený počet návštevníkov obce, zvýšená frekvencia cyklistov v riešenom území

Projektový zámer: 9/3

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia vodovodných potrubí
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je zabezpečiť kvalitnú pitnú vodu pre obyvateľov, ako aj pre návštevníkov obce.
<i>Termín</i>		2010-2016
<i>Garant</i>		Obec Patince
<i>Spolupráca (partneri)</i>		-
<i>Oprávnené náklady spolu - EUR</i>		165 970,-
Verejné zdroje	<i>miestne zdroje</i>	8 299,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	33 194,-
	<i>zdroje EU</i>	124 477,-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	165 970,-
Súkromné zdroje	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>nadácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Zrekonštruovaný vodovodný systém
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia, návštevníci obce, organizácie a podnikatelia v obci
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšenie kvality pitnej vody

Projektový zámer: 10/1

<i>Názov projektu</i>		Vybudovanie kanalizácie
<i>Cieľ projektu</i>		Cieľom projektu je rozšíriť kanalizáciu v tých častiach obce, kde to zatiaľ nie je vybudované.
<i>Termín</i>		2010-2016
<i>Garant</i>		Obec Patince
<i>Spolupráca (partneri)</i>		-
<i>Oprávnené náklady spolu - EUR</i>		995 818,-
Verejné zdroje	<i>miestne zdroje</i>	49 791,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	199 163,-
	<i>zdroje EU</i>	746 864,-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	995 818,-
Súkromné zdroje	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>nadácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Rozšírený kanalizačný systém zabezpečujúci jeho pripojenie na každú domácnosť a ekonomický subjekt
<i>Užívatelia</i>		Príslušné domácnosti, podnikatelia, organizácie
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zvýšená napojenosť domácností a ekonomických subjektov na kanalizáciu – zvýšená ochrana vodných zdrojov a životného prostredia

Projektový zámer: 10/2

<i>Názov projektu</i>		Rekonštrukcia zberného dvora
<i>Cieľ projektu</i>		Zabezpečiť vhodný priestor pre separovaný zber odpadu.
<i>Termín</i>		2010-2016
<i>Garant</i>		Obec Patince
<i>Spolupráca (partneri)</i>		-
<i>Oprávnené náklady spolu - EUR</i>		99 581,-
Verejné zdroje	<i>miestne zdroje</i>	4 979,-
	<i>regionálne (VUC) zdroje</i>	-
	<i>národné zdroje/štátny rozpočet</i>	19 916,-
	<i>zdroje EU</i>	74 686,-
	<i>verejné zdroje spolu</i>	99 581,-
Súkromné zdroje	<i>podnikatelia</i>	-
	<i>nadácie</i>	-
	<i>iné</i>	-
	<i>súkromné zdroje spolu</i>	-
<i>Výstupy</i>		Moderný zberový dvor na zabezpečenie účinného separovaného zberu odpadu na ďalšie zhodnotenie
<i>Užívatelia</i>		Obyvatelia, návštevníci obce, organizácie v obci
<i>Indikátory monitoringu</i>		Zníženie množstva komunálneho odpadu vyvážaného na skládku komunálnych odpadov, zníženie poplatku za komunálne odpady, zvýšená kvalita životného prostredia

E. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

PHSR obce Patince je živým dokumentom. Realizácia programu bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou Patince, organizáciami zriadenými a založenými obcou, resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Pre udržiavanie a realizáciu PHSR obce Patince bude zriadená Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Patince, ktorej úlohou bude monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať v prípade potreby zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie vízie obce. V Koordinačnej komisii pre riadenie realizácie PHSR obce Patince budú zastúpení hlavní predstavitelia samosprávy (starosta, predsedovia komisií pri obecnom zastupiteľstve) s dôrazom na zastúpenie všetkých sektorov a priradenie odborníkov k jednotlivým prioritám.

Proces realizácie PHSR obce Patince sa začne po jeho schválení Obecným zastupiteľstvom.

Úlohou Koordinačnej komisie pre riadenie realizácie PHSR obce Patince bude:

- schádzať na prehodnocovanie plnenia PHSR obce Patince podľa potreby, najmenej jedenkrát polročne,
- jedenkrát ročne podať správu Obecnému zastupiteľstvu o stave realizácie cieľov PHSR obce Patince tak, aby bolo zabezpečené, že všetky ciele budú splnené včas,
- prideliť zodpovednosť (hlavnú garanciu) za monitorovanie jednotlivých cieľov akčných plánov svojim jednotlivým členom,
- vzájomne sa informovať o plánoch prípravy a realizovaní projektov za účelom koordinácie aktivít v obci,
- aktualizovať PHSR obce Patince (minimálne každý druhý rok) – je to živý, otvorený dokument,
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PHSR obce Patince – so stratégiou rozvoja obce bude oboznámená verejnosť prostredníctvom miestnych médií.

Jednotlivé úlohy programu budú realizované pomocou bežných postupov a procedúr obecného úradu a ďalších zúčastnených inštitúcií, pričom rozhodujúcim pre úspech bude monitorovanie a koordinácia týchto úloh uskutočnená určeným odborom (oddelením) obecného úradu alebo príslušnými zodpovednými osobami.

PHSR obce Patince je otvorený dokument, ktorý bude reagovať na zmeny v okolí, zmeny potrieb obyvateľov obce Patince a legislatívne zmeny. PHSR obce Patince bude podliehať priebežným aktualizáciám a hodnoteniam. Vychádza z princípu, že proces plánovania bude úspešný len vtedy, ak sa k nemu bude pristupovať ako k dlhodobému procesu, bude sa orientovať na vyžitie silných stránok a možností územia, na potláčanie slabých stránok a možných ohrození územia a bude sa neustále adaptovať, aktualizovať a prispôbovať v súlade so zmenami a potrebami sociálno-ekonomického života obce. Otvorenosťou dokumentu sa zabezpečí flexibilita pri určovaní priorít obce, ktoré musia reagovať na vzniknuté zmeny v danom prostredí a preferenciách obyvateľov.

Aktualizácia PHSR obce Patince bude založená na princípe výberu priorít, opatrení, aktivít a projektov, pomocou ktorých je možné dosiahnuť najefektívnejší rozvoj prioritných oblastí obce. Postup bude nasledovný:

1. Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Patince odporučí zmeny v PHSR obce Patince,
2. Obecné zastupiteľstvo schváli PHSR obce Patince na ďalšie obdobie.

F. Záver

Dokument PHSR obce Patince je rozvojový dokument obce – vyjadruje víziu rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania.

PHSR obce Patince je strednodobý programovací dokument s časovým horizontom 7 rokov. Tento programovací dokument bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie prioritných rozvojových oblastí, strategických cieľov, priorít, opatrení a aktivít rozvoja obce Patince.

Z hľadiska štruktúry PHSR obce Patince je rozčlenený na štyri základné časti:

- v prvej časti je podrobne analyzovaný reálny stav jednotlivých oblastí územia obce Patince,
- v druhej časti je podaná SWOT analýza obce,
- v tretej časti je zostavená rozvojová stratégia, v ktorej sú zadefinované hlavné priority a opatrenia rozvoja obce Patince – navrhované konkrétne aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci Patince – na toto programovacie obdobie,
- štvrtá časť programového dokumentu obsahuje akčný plán rozvoja obce Patince na obdobie 2010-2016.

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Taktiež dôležitým faktorom sú komplikované vlastnícke vzťahy.

Schválený PHSR obce Patince je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové priority, opatrenia a aktivity, resp. môžu sa niektoré opatrenia a aktivity rušiť. PHSR obce Patince schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v Patinciach. Monitorovanie a hodnotenie PHSR obce Patince realizuje Obecné zastupiteľstvo v Patinciach.

G. Prílohy

G1. Vybrané rozvojové aktivity obce Patince v období 2006-2010

Oblasť / poradové číslo projektu Viazanosť na strategický program (oblasť, priorita, opatrenie, aktivita) Názov projektu	Časový harmonogram	Koor- dinátor	Finančná náročnosť v SKK	Verejné výdavky spolu v SKK	Verejné výdavky v SKK				Súkromné výdavky v SKK	Poznámky
					miestne zdroje	regionálne (VUC) zdroje	národné zdroje/štátny rozpočet	zdroje EU		
Vybudovanie nového bazénu v termálnom kúpalisku	2005-2008	Obec Patince	5 000 000,-	5 000 000,-	250 000,-	-	1 000 000,-	3 750 000,-	-	-
Modernizácia termálneho kúpaliska	2005-2012	Obec Patince	80 000 000,-	80 000 000,-	4 000 000,-	-	16 000 000,-	60 000 000,-	-	-
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2006-2008	Obec Patince	2 000 000,-	2 000 000,-	100 000,-	-	400 000,-	1 500 000,-	-	-
Výstavba prístavu - kompa	2007	Obec Patince	1 000 000,-	1 000 000,-	50 000,-	-	200 000,-	750 000,-	-	-

G2. Vybrané rozvojové aktivity obce Patince v období 1990-2005

Aktivita	Časový harmo-nogram	Kordinátor	Finančná náročnosť (SKK)	Verejné výdavky (SKK)	Verejné výdavky (SKK)				Súkromné výdavky (SKK)		
					miestne zdroje	regionálne (VUC)	národné/štátny rozpočet	zdroje EU	podnikatelia	nadácie	iné
Výstavba kanalizácie	2005	Obec Patince	3 mil.	3 mil.	-	-	3 mil.	-	-	-	-
Rekonštrukcia materskej školy	2005	Obec Patince	2 mil.	2 mil.	-	-	-	2 mil.	-	-	-
Rekonštrukcia bazénov na term. kúpalisku	2005	Obec Patince	8,5 mil.	8,5 mil.	8,5 mil.	-	-	-	-	-	-
Výstavba kanalizácie	2003	Obec Patince	1 mil.	1 mil.	-	-	1 mil.	-	-	-	-
Výstavba kanalizácie	2002	Obec Patince	2 mil.	2 mil.	-	-	1 mil.	1 mil.	-	-	-
Výstavba kanalizácie	2001	Obec Patince	2 mil.	2 mil.	1 mil.	-	1 mil.	-	-	-	-
Výstavba kanalizácie	2000	Obec Patince	2,5 mil.	2,5 mil.	-	-	2,5 mil.	-	-	-	-
Rekonštrukcia budov	1999	Obec Patince	0,5 mil.	0,5 mil.	0,5 mil.	-	-	-	-	-	-
Rekonštrukcia ulice	1998	Obec Patince	0,8 mil.	0,8 mil.	0,8 mil.	-	-	-	-	-	-
Rekonštrukcia kultúrneho domu	1996	Obec Patince	0,8 mil.	0,8 mil.	0,8 mil.	-	-	-	-	-	-
Rekonštrukcia ulice	1996	Obec Patince	0,3 mil.	0,3 mil.	0,3 mil.	-	-	-	-	-	-
Rekonštrukcia kultúrneho domu	1995	Obec Patince	0,6 mil.	0,6 mil.	0,6 mil.	-	-	-	-	-	-
Výstavba vodovodu	1994	Obec Patince	1,6 mil.	1,6 mil.	0,6 mil.	-	-	1 mil.	-	-	-
Výstavba vodovodu	1993	Obec Patince	3 mil.	3 mil.	1 mil.	-	-	2 mil.	-	-	-
Výstavba vodovodu	1992	Obec Patince	1 mil.	1 mil.	-	-	-	1 mil.	-	-	-
Výstavba plynovodu	1992	Obec Patince	2,5 mil.	2,5 mil.	0,5 mil.	-	-	2 mil.	-	-	-
ČOV údržba	1991	Obec Patince	1,8 mil.	1,8 mil.	-	-	-	1,8 mil.	-	-	-

G3. Monitorovanie rozvoja obce – vybrané ukazovatele kvality dobrého riadenia rozvoja územia

Pomocou uvedených ukazovateľov je možné hodnotiť pozitívne alebo negatívne zmeny v rozvoji územia. V prípade negatívneho vývoja v niektorej z uvedených oblastí môže Koordinačná komisia pre riadenie realizácie PHSR obce Patince, ako aj ostatné zodpovedné orgány obce iniciovať zavedenie nových, účinnejších opatrení a aktivít. Navrhované ukazovatele sú akceptované na medzinárodnej úrovni a rešpektujú všetky tri základné dimenzie trvalo udržateľného rozvoja obce: sociálnu dimenziu, ekonomickú dimenziu a environmentálnu dimenziu. Uvedené ukazovatele sa odporúčajú vyhodnocovať každý rok, toto hodnotenie predložiť na rokovanie obecného zastupiteľstva a zároveň s ním oboznámiť občanov obce.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj údajov
Miera nezamestnanosti	Počet podiel v %	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR
Sociálne odkázaní obyvatelia – pod hranicou chudoby	Počet podiel v %	Obec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
Prirodzený prírastok obyvateľov	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Migrácia obyvateľov (príťahovaní – odsťahovaní)	Ročný prírastok v %	Obec, Štatistický úrad SR
Spokojnosť obyvateľov so sociálnymi službami v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zdravie – chorobnosť, úmrtnosť	Počet ochorení a úmrtí na 100 obyv.	Obec, Štatistický úrad SR, Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky
Vzdelanosť obyvateľov – VŠ, SŠ	Počet Podiel v %	Obec, Štatistický úrad SR
Objem investícií do skvalitnenia občianskej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou materskej školy v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s možnosťami športovania v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Kultúrne podujatia v obci	Počet	Obec
Spokojnosť obyvateľov s kultúrnym životom v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Význam neziskového sektora vo verejnom živote	Počet aktívnych mimovládnych organizácií v obci	Ministerstvo vnútra SR, Štatistický úrad SR
Ekonomická výkonnosť obce	Celkový obrat podnikov obrat / obyvateľ	Štatistický úrad SR, podnikateľské subjekty
Odvetvová štruktúra pracovných príležitostí	Podiel pracujúcich v terciárnom a sekundárnom sektore	Obec, podnikateľské subjekty, Štatistický úrad SR
Vytvorené pracovné miesta	Počet vytvorených pracovných miest za jeden rok	Obec, Štatistický úrad SR
Odchádzka za prácou	Počet obyvateľov odchádzajúcich za prácou % z ekonomicky aktívnych	Obec, Štatistický úrad SR
Predpoklady na cestovný ruch a rekreáciu	Počet lôžok	Obec
	Počet stoličiek	Podnikateľské subjekty
	Počet atrakcií	Obec, Podnikateľské subjekty
	Počet prenocovaní v ubytovacích zariadeniach	Obec, Podnikateľské subjekty
	Počet návštevníkov obce	Obec, Podnikateľské subjekty

Propagácia obce ako turisticky významné regionálne centrum	Počet a forma propagácií	Obec
Spokojnosť obyvateľov s úrovňou služieb v obci	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre prácu	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Výška investícií do skvalitnenia technickej infraštruktúry obce	SKK, EUR	Obec
Spokojnosť obyvateľov s dopravnou infraštruktúrou obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Zníženie nehodovosti	Počet nehôd	Polícia SR
Úbytok poľnohospodárskej pôdy v katastri	Zmena plochy v ha	Výskumný ústav geodézie a kartografie v Bratislave, Správa katastra, obec
Verejný vodovod a kanalizácia	Podiel napojených domácností v %	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - veľkosť obytnej plochy	m ² na 1 obyvateľa	Obec, Štatistický úrad SR
Kvalita bývania - intenzita výstavby bytov	Počet postavených kolaudovaných bytov	Obec
Bezpečnosť obyvateľov – zaznamenané trestné činy	Počet	Polícia SR, obec
	Podiel na 1000 obyvateľov	
Spokojnosť obyvateľov s obcou ako miestom pre život	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Náročnosť na zdroje – spotreba elektriky, vody, plynu	Merná jednotka	Energetické podniky
	Merná jednotka/obyv.	
Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	% celkovej spotreby	Energetické podniky
Produkcia odpadov podľa kategórií	Produkcia v t na obyv.	Obec
Recyklácia a druhotné využívanie odpadu	Podiel zhodnotenia v %	Obec
Emisie hlavných znečisťujúcich látok	kg, t podľa druhu	Úrad životného prostredia, obec
	Prepočet na obyvateľa	
Kvantita sídelnej zelene – plochy verejnej zelene a inej významnej zelene v intraviláne obce	ha	Obec
	Prepočet na obyvateľa	
Výskyt rizikových faktorov životného prostredia v území – skládky odpadov, devastované a poškodené plochy	ha, % plochy k.ú.	Obec
Spokojnosť obyvateľov so životným prostredím obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Existencia VZN pre ekonomickú, sociálnu a environmentálnu oblasť	Počet, popis	Obec
Podiel finančných prostriedkov na rozvoj obce	SKK, % rozpočtu	Obec
Environmentálna výchova na materskej škole a osвета	Počet hodín vyučovania, prednášok	Obec, materská škola
Príspevok občanov k práci miestnej samosprávy a verejnoprospešným aktivitám	Zoznam akcií	Obec
Záujem občanov o rozvoj obce a verejnoprospešné aktivity	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Informovanosť občanov o práci miestnej samosprávy a problémoch obce	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť obyvateľov s prácou miestnej samosprávy	% obyvateľov	Dotazníkový prieskum
Spokojnosť návštevníkov s obcou	% návštevníkov	Dotazníkový prieskum

G4. Fotodokumentácia

Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu

- VZN č.1/2008, ktorým sa vyhlasuje "Závazná časť Územného plánu Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja - Zmeny a doplnky č.2"
- Nitriansky samosprávny kraj (2008): Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2008 – 2015, 2008
- Nitriansky samosprávny kraj (2007): ZMENY A DOPLNKY ÚZEMNÉHO PLÁNU VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU NITRIANSKEHO KRAJA Č.2.
- Korec P. a kolektív (1997): Kraje a okresy Slovenska, Q111, Bratislava
- Lukniš a kol. (1972): Slovensko – Príroda, Obzor, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): Národný plán regionálneho rozvoja SR, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2007): Národný strategický referenčný rámec Slovenskej republiky 2007-2013, Bratislava
- SAV Veda (1978): Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, Bratislava
- Slovenská akadémia vied, Slovenský úrad geodézie a kartografie (1980): Atlas SSR
- Štatistický úrad SR (2003): Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001
- Štatistický úrad SR – Krajská správa Nitra (2004): Bulletin 2005/1Q, Bulletin 2005/2Q, Bulletin 2004/1Q, Bulletin 2004/2Q, Bulletin 2005/3Q, Bulletin 2005/4Q
- Ministerstvo pôdohospodárstva SR (2003): Plán rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2004-2006, Bratislava
- Správa o stave životného prostredia Nitrianskeho kraja k roku 2002, SAŽP, Nitra, 2003
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja, Nitra, 2003
- Územný plán veľkého územného celku Nitrianskeho kraja, Bratislava, 1997
- Územný plán veľkého územného celku Nitriansky kraj – zmeny a doplnky r. 2003, Bratislava, 2004
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v regióne Nitrianskeho samosprávneho kraja (*potreby a perspektívy v období 2004 – 2010*), Nitra, 2004
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2006 – 2013, Nitra 2005
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003) Operačný program Základná infraštruktúra, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): SOP – Ľudské zdroje, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): SOP – Priemysel a služby, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2003): SOP – Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Bratislava
- Mapa okresov SR – okres Komárno, mierka 1 : 50 000, vydal Úrad geodézie a kartografie a katastra SR, 1999
- Štatistický úrad SR (2003): Štatistický lexikón obcí SR 2002, Bratislava
- Štatistický úrad SR (1994): Štatistický lexikón obcí SR 1992, Bratislava
- VKÚ (2002): Podrobný autoatlas - Slovenská republika, 1:100 000, Harmanec
- VKÚ (2004): Rybárska mapa SR 1:250 000, Harmanec
- Ministerstvo životného prostredia SR (2001): Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR (2002): Atlas krajiny SR, Bratislava
- Štatistický úrad SR (2002): Štatistická ročenka regiónov SR, Bratislava
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (2004): Metodická príručka pre vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, Bratislava
- Ústav zdravotníckych informácií a štatistiky (2003): Health Statistics Yearbook of the Slovak Republic 2002, Bratislava
- Ústav informatiky a prognóz školstva (2005): Štatistická ročenka školstva 2005, Bratislava
- Okresný úrad v Komárne (2002): Program odpadového hospodárstva okresu Komárno do roku 2005, Komárno
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne (2006): Nezamestnanosť v obci Patince
- Prieskumy a rozbor k ÚPN obce Patince, 2003
- Zadanie k ÚPN obce Patince, 2004
- Štatistický úrad Slovenskej republiky - pracovisko ŠÚ SR v Nitre (2010): INFORMATÍVNA SPRÁVA O EKONOMICKOM VÝVOJI V NITRIANSKOM KRAJI ZA 1. POLROK 2010
- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne (2010): Nezamestnanosť v obci Patince
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (2007): Prognóza vývoja zamestnanosti do roku 2015
- Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika-Slovenská republika 2007-2013
- Operačný program Životné prostredie na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Doprava na roky 2007-2013, Bratislava
- Operačný program Informatizácia spoločnosti na roky 2007-2013, Bratislava

Operačný program Výskum a vývoj na roky 2007-2013, Bratislava
Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast na roky 2007-2013, Bratislava
Operačný program Zdravotníctvo na roky 2007-2013, Bratislava
Operačný program Vzdelávanie na roky 2007-2013, Bratislava
Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia na roky 2007-2013, Bratislava
Nitriansky samosprávny kraj (2006): Regionálna energetická koncepcia využívania poľnohospodárskej a lesníckej biomasy Nitrianskeho kraja
Územný plán obce Patince, 2010

www.minv.sk
www.upsvar.sk
www.statistics.sk
www.sazp.sk
www.soprs.sk
www.uzis.sk
www.build.gov.sk
www.land.gov.sk
www.economy.gov.sk
www.employment.gov.sk
www.unsk.sk